

TRAIASCA 23 AUGUST!

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 34 (430) — 22 august 1963

lacăra 34

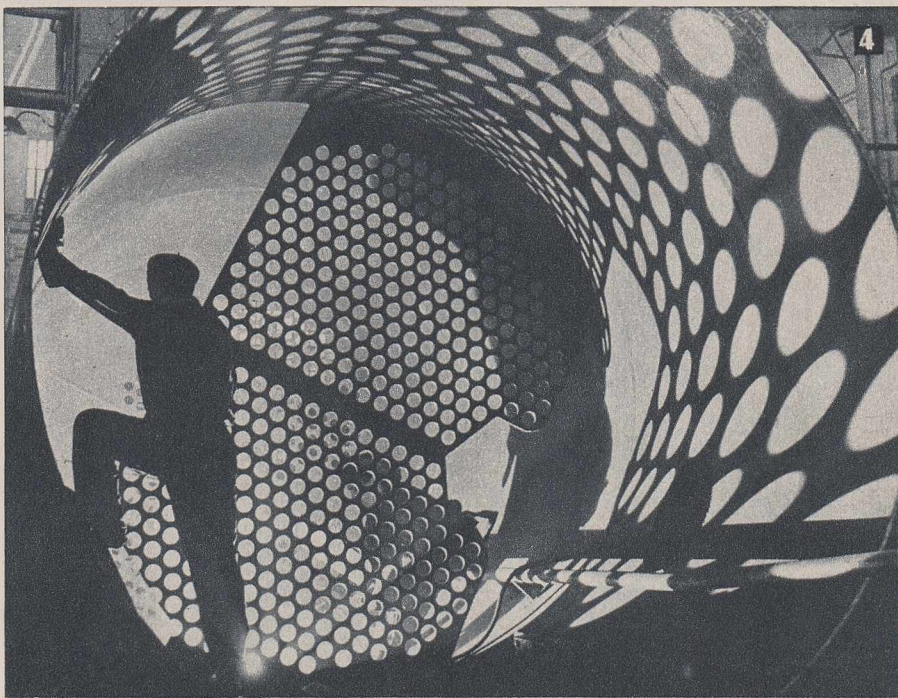
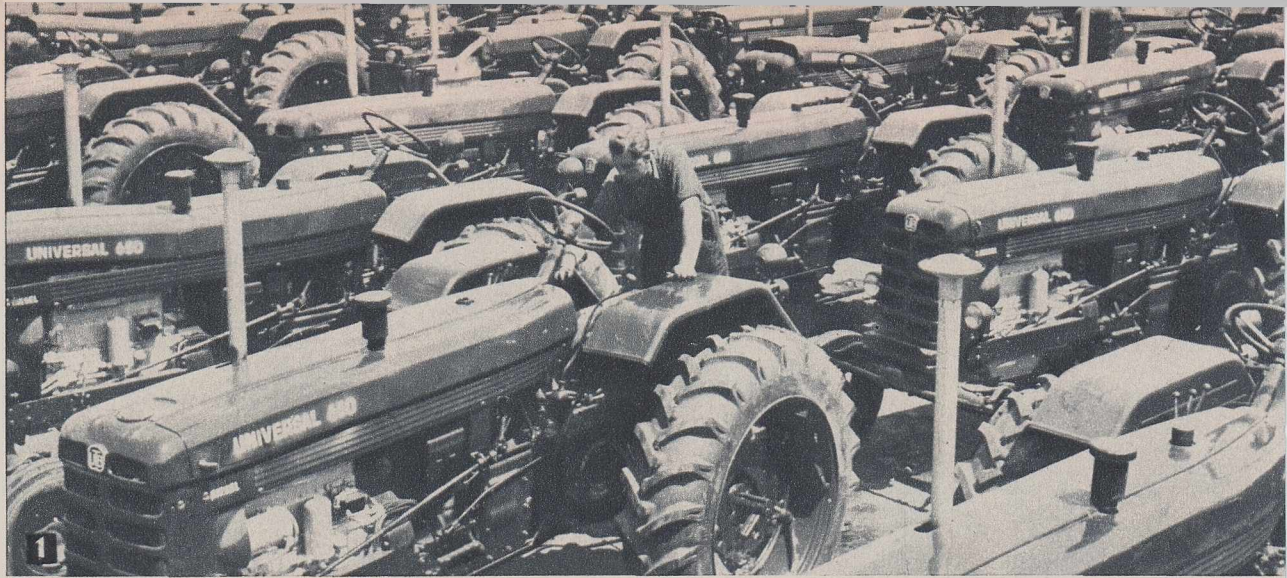
Proletari din toate țările, uniți-vă!
Anul XII nr. 34 (430) — 22 august 1963

Flacăra 34

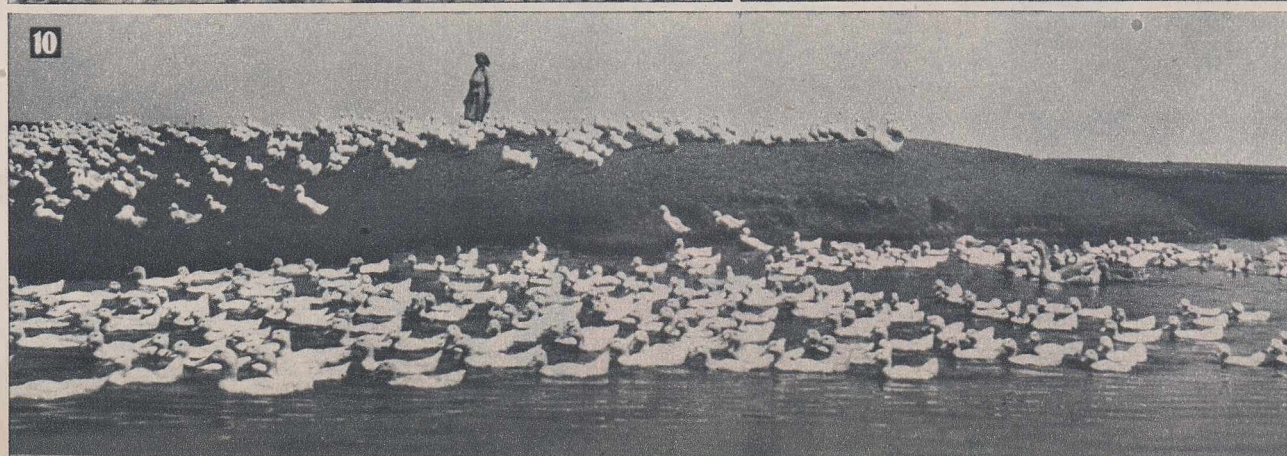
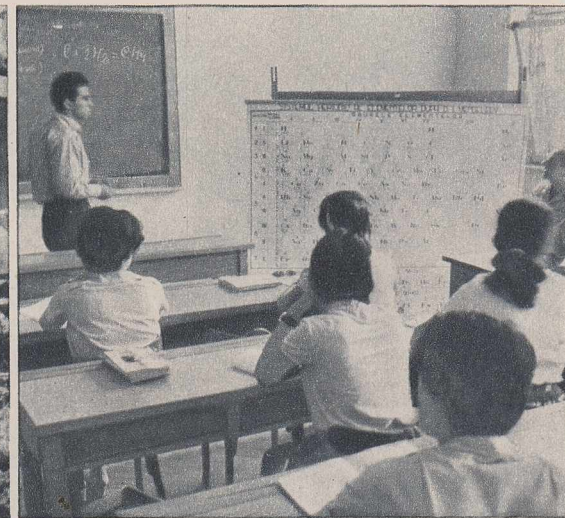
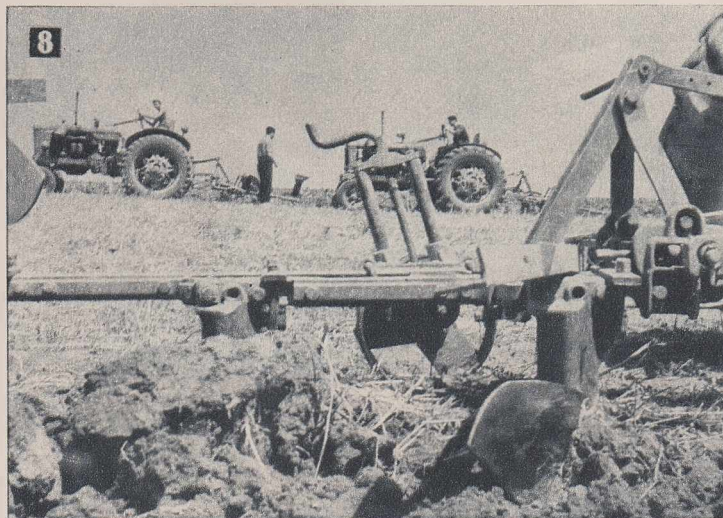

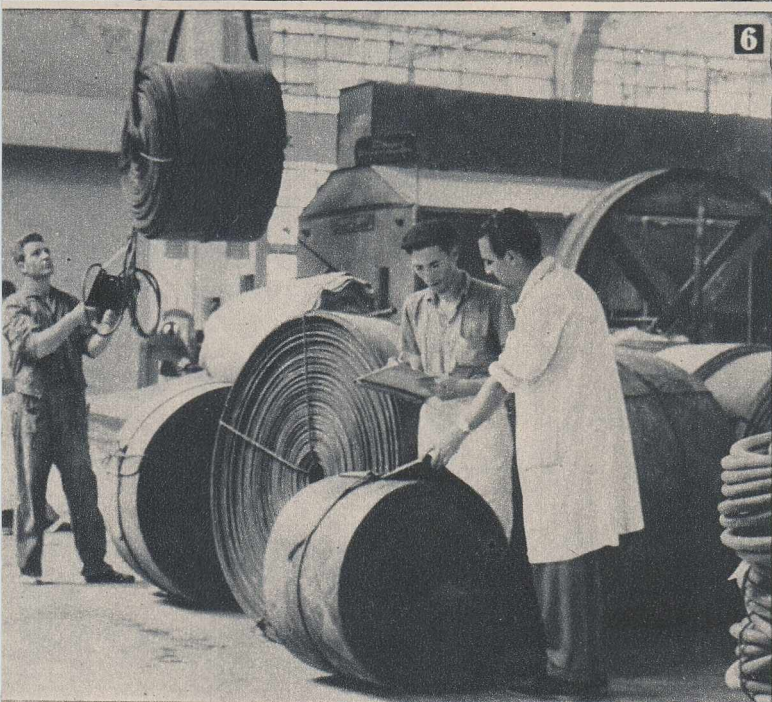
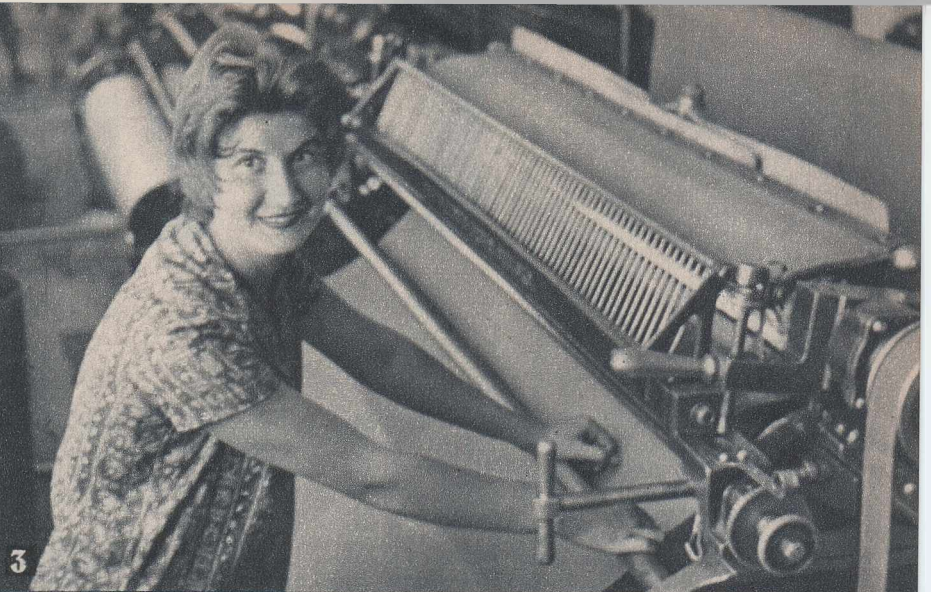
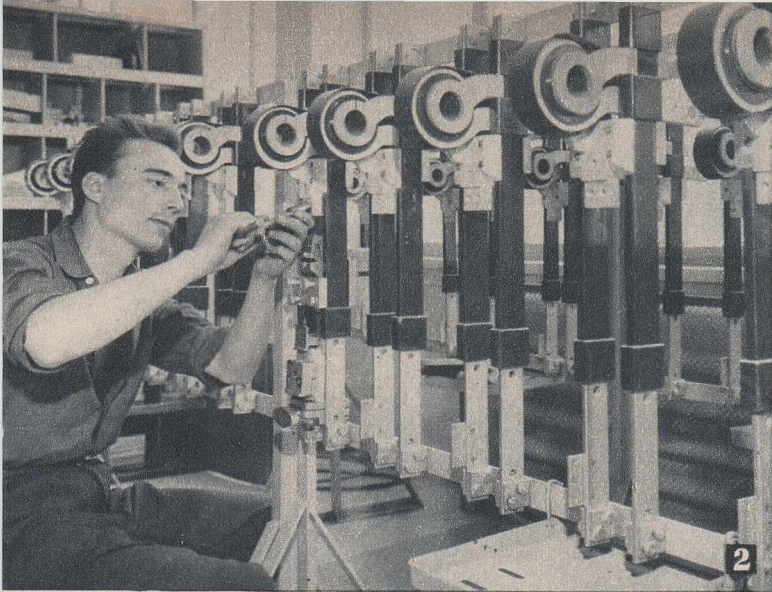
REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA ȘCINTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, înt. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Fotocronica Flacării

Oamenii muncii din întreaga țară cinstesc marea sărbătoare de la 23 August prin importante realizări obținute în întrecerea socialistă.

1 Sub lozincă: „Să lucrăm cel puțin 2 zile pe lună cu seule economisite“, la uzinele „Tractorul“ din Brașov, în special la secțiile prelucrătoare, se desfășoară o susținută campanie de economii. Numai la secția șasiu și motor s-au realizat până la 18 august economii în valoare de lei 1.800.000. În fotografie: un nou lot de tractoare „Univrsal 650“, gata a fi expediate beneficiarilor.

2 Secția de piese pentru locomotive diesel-electrice de la întreprinderea „Electroaparațaj“ din București este evidențiată în întrecerea socialistă, realizând printre altele economii lunare de peste 20.000 lei.

3 La fabrica „Partizanul“ din Brașov s-au realizat peste plan, până la 17 august, 11.616 m p de țesături, depășindu-se în același timp indicele de calitate cu 1,2%. În fotografie: finisoarea frunțășă Maria Ispas.

4 Uzinele „Vulcan“ din București: economii peste plan în valoare de 500.000 lei și fabricarea, tot peste plan, a unor instalații pentru industria petroliferă și chimică. Dintre acestea — un preincalzitor — a fost produs în secția cazangeriei. Fotografia noastră redă un aspect din această secție.

5 Printre fruntașii întrecerii socialiste de la uzinele „Steaua roșie“ din București, care în cinstea zilei de 23 August au obținut

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocronica

noi realizări, este și frezorul Ion Ioniță. El înregistrează depășiri permanente ale planului în medie cu 15%.

6 Citeva cifre de la Combinatul de cauciuc Jilava: s-au realizat prevederile planului producției globale până la 23 August cu 10 zile mai devreme; s-a depășit sarcina de creștere a productivității muncii cu 6,4%; 1.254.000 lei beneficii peste plan; 430.000 lei economii peste plan. În fotografie: aspect din secția curele transmisie, care și-a îndeplinit cu cinste angajamentul de a depăși planul cu 4%.

7 La uzinele „Timpuri noi“ sectorul prelucrător s-a angajat să realizeze planul producției globale pe lunile iulie și august până la data de 23 August. Dintre cei care contribuie la realizarea angajamentului se evidențiază rabotorul Ganciu Constantin, care lucrează la rabotarea băilor de ulei pentru compresoare.

8 După strângerea recoltelor de păoase, la G.A.C. din comuna Belciugatele, reg. București, s-au executat arături adânci.

9 La toate facultățile și institutele de învățământ superior se țin cursuri de pregătire pentru examenele de admitere. În fotografie: un aspect de la Institutul agronomie din București.

10 Gospodăria agricolă colectivă din comuna Smeeni, raionul Buzău, acordă multă atenție sectorului avicol. Gospodăria are peste 3.500 de rațe și găște.

11 **12** În aceste zile, activitatea pe șantierele de construcții cunoaște un ritm intens. Drept urmare, zilnic noi blocuri sînt date în folosință. Iată un grup de construcții recent terminate pe șos. Mihai Bravu din București (foto 11) și un aspect de pe șantierele de locuințe din șos. Mihai Bravu din București (foto 12).

13 La Palatul pionierilor din București, în aceste zile de cînteculă bazinul de înot se bucură de o „frecvență“ mare.

Totul

de G. CĂLINESCU

Ce s-a schimbat în această țară în care am deschis ochii cu decenii în urmă? Dacă reflectez bine, totul, afară de sentimentul că e aceeași patrie în care nu te rătăcești. S-a întâmplat o revoluție, nu o substituție.

Pășesc prin București. Unele străzi au rămas intacte, recunosc multe clădiri. Odată mi se păreau somptuoase ori măcar idilice. Acum îmi dau seama că erau mizerabile. Nu blocurile în sine smulg admirația mea, ci ideea unui oraș în fine gândit ca un tot. Și ceea ce e curios (dar lucrul e foarte explicabil), vechile monumente valoroase sînt mai în unison cu noua înfățișare a Capitalei, care acum e mai armonios istorică. Bucureștiul este un oraș în ton alb grațios, cum ar fi trebuit să fie, dacă în ultimele decenii pînă la 23 August 1944 n-ar fi devenit îngrămădire mizerabilă de case inexpressive, fugind în fundul curților ori ieșind în mijlocul drumului, stînd oblic sau într-un zigzag scandalos. A fost epoca individualismului anarhic și a dezinteresării totale de oraș ca monument obștesc.

Am fost în orașe provinciale în care industria era înainte nulă. Zguduitoare în ele era tocmai expresia unei imobilități iremediabile. Nici o speranță că acest gard putred va fi vreodată, la anul 2000 măcar, perpendicularizat. Și deodată răsar uzine, bulevarde moderne, mari magazine. Bacău, Galați sînt de nerecunoscut. Afară de aceasta, în locuri pustii, dar bogate în materii prime, precum Onești, un oraș apare, exact, fără nimic care să turbure liniile, vertical și orizontal, feeric în geometria lui. Și aceste procese de cristalizare se produc fără încetare în toate orașele, la Ploiești sau la Brașov, la Hunedoara ori la Deva. Exista ceva înainte, un vițiu care dădea oricărei clădiri individuale fie și noi, o strămbătură solitară și o paloare de ruină. Acum totul se încheagă strălucitor și vesel printr-o operație chimică bine pregătită.

Trec prin sate. Căminul cultural îl recunosc îndată după stil. În multe comune sînt magazine mixte cu vitrine care ar face impresie la Viena sau la Milano. Poșta este identificabilă prin ferestrele ei suprapuse ca tivurile. Școala de opt ani bate liceul la care am învățat eu.

Dar cîmpul. Era altădată o încîlcitură, o cîrpitură de petice, astupînd orizontul și tăgăduind orice idee. Pustiul spîn ar fi fost mai expresiv. Și această adunătură de buruieni nu hrănea pe cei care îl munceau în sudori, împingînd plugul de coarne ori secerînd cu secera.

Astăzi cîmpul a căpătat măreția orizontală, un verde ori un aur unanim merge pînă la capătul pămîntului, pe urmă grîul e tuns repede, tractoarele răstoarnă repede brazdele ce redevin negre, se seamănă plante furajere și cîmpia vastă se face iar verde.

România veche era o țară ocolită de turiști, care nu găseau în ea înlesnirile găzduirii civilizate, ignorîndu-i astfel și frumusețile. Iar acum cete de străini din toate părțile, din Occident și din țările socialiste, sosiți cu avionul, cu trenul, cu automobilele proprii, străbat această țară încîntătoare și în cele din urmă se adună pe țărmul Pontului Euxin, îndeosebi în acea splendidă Mamaia, adevărat Palm Beach al Europei sud-orientale, nu fără a trece prin Tomis, unde sarcofagele și mozaicul atestă o civilizație nu milenară, ci plurimilenară, Histria fiind de pildă aproape contemporană cu fundarea Romei.

Toate aceste miracole se datoresc clasei muncitoare, iar 23 August rămîne de-a pururi simbolul conceperii construcției.

Construim.

Fotografie de A.MIHAILOPO

tre doi buni prieteni:
on Opran și Ion Șchiopu.

Tinerii pe care i-am cunoscut în câteva orașe ale țării au trecut de vârsta lui „ce-ai vrea să fii?”. Sînt băieți și fete care încă acum cîțiva ani și-au ales o meserie. Astăzi sînt muncitori, ingineri, studenți. Conduc mașini complicate ce i-au fascinat în urmă cu trei-patru ani ori stau ore întregi aplecați asupra cursurilor de la facultate. Muncesc și visează. Dar nu totdeauna cu o carte de versuri alături sau cu luna deasupra capului. Visurile lucide sînt lângă ei în fiecare zi. Despre aceste visuri, despre năzuințele de viitor am stat de vorbă cu cîțiva dintre ei. Întrebarea pe care le-am pus-o a fost: „ce ați vrea să realizați în anii următori?”

Ne așteptam să-l vedem venind cel puțin cu un volum de poezii sub braț. Căci Ion Opran, ajustor la fabrica „7 Noiembrie” din Craiova, ne fusese recomandat ca un îndrăgostit de poezie.

Dar tînărul de 25 de ani, nu prea înalt, cu niște ochi ce te privesc parcă te-ar cunoaște de cînd lumea, i-a contrazis pe cei ce ne informaseră inițial:

— E drept că iubesc literatura. Însă între aceasta și viața de uzină eu am ales-o de mult pe a doua. Cu cîțiva ani în urmă, deși n-o cunoscusem decît din spusele altora sau din cele citite, m-a atras ca un magnet. N-am mai avut răbdare să termin școala medie și am venit aici la „7 Noiembrie”. Ceea ce nu înseamnă că am renunțat la învățătură: am lucrat în uzină, dar am continuat și școala. Și nu vreau să părăsesc uzina decît pentru cîțiva ani. În toamna aceasta voi da examen de admitere la Institutul politehnic din București, la Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini. Căci, deși abia acum am terminat școala medie, într-un anumit fel de vreo doi ani mă pregătesc pentru facultate. Un bun prieten al meu, Ion Ghiță, înainte strungar la noi, acum student, mi-a vorbit mult despre cursuri și seminarii, despre căminele studentești și activitatea culturală, încît nu-mi este tocmai străină viața de student. Cînd mă gîndesc la acest prieten care acum cîțiva ani nutrea visul meu de acum, ca de altfel atîția alți tineri, nu am prea multe emoții. Asta nu înseamnă că nu mă pregătesc. Și nu singur. Fizica și matematica sînt mai ușoare dacă le înveți în colectiv. Mă pregătesc împreună cu un alt strungar din fabrică, Ion Șchiopu. Și tot împreună, după terminarea studiilor, peste 5 ani, ne vom întoarce aici.

★

Ioana Fieraru e filatoare la Întreprinderile textile-Galați. Întrebarea noastră n-a constituit pentru ea o surpriză. Răspunsul și l-a dat singură cu mult timp înainte, pentru că, după cum ne-a mărturisit, problemele de viitor o preocupă intens.

— Sînt 8 ani de cînd am terminat școala medie tehnică — ne-a spus ea. Profesia pe care mi-am ales-o îmi place din ce în ce mai mult. De aceea eu știu că și peste 5 ani, și peste 10, nu voi fi decît ceea ce sînt acum: muncitoare textilistă. Firește, cu fiecare an cunoștințele mele de specialitate vor fi mai temeinice, experiența — mai bogată. Aș vrea să fiu totdeauna fruntașă în producție. Nu este un obiectiv ușor, dar nici deosebit de greu de atins. Îmi place să citesc și trebuie să spun că din cărțile de specialitate eu am învățat multe lucruri folositoare

(Continuare în pag. 6)

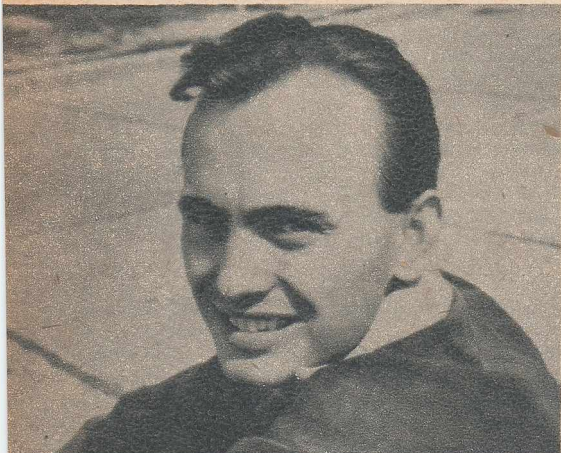
La ce visează tinerii

pentru munca mea de textilistă. Dar mă pasionează și altfel de cărți. De pildă, acum mă pregătesc să particip la concursul „Iubiți cartea”. Am și recitat o serie de opere, printre care volumele de versuri ale lui Coșbuc și Eminescu, „Răscoala” de Rebreanu, „Dunărea revărsată” de Radu Tudoran și altele. Însă cu asta n-am spus totul. Cele mai arzătoare dorințe ale mele, planurile de viitor cele mai îndrăznețe pe care le făuresc se referă la altcineva, și anume la fetița mea, Daniela, care a împlinit de curând 6 ani. Firește, e prematur să vorbim acum despre profesia pe care și-o va alege Daniela. Am observat că-i place muzica. De aceea, când va fi mai mare, o vom înscrie la Școala populară de artă. Anul viitor ea va începe să meargă la școala elementară. Aș vrea să fie elevă silitoare, să aibă totdeauna note bune. Aș mai dori ca ea să devină medic pediatru. Nu știu dacă va fi medic sau altceva; ceea ce știu sigur este că fetița mea va avea toate condițiile să învețe.

★

Visurile majore ale tânărului *Hans Poldev*, student în anul III la Facultatea de electrotehnică din Timișoara, au început când și-a ales meseria de inginer care acum...

— ...Îmi mobilizează toate forțele — ne-a spus el. Vreau să fiu un inginer care să merite încrederea și prețuirea oamenilor, să semăn cu cei cunoscuți în timpul practicii la „Electroputere”. Asta aș vrea să fiu. Dar fiindcă vorbești de visuri, nu de unul singur — ar fi și greu, de altfel — aș putea să adaug ceva, în aparență fără legătură cu electrotehnica: îmi place gazetăria. Sînt corespondent

„Eu sînt un sentimental” — așa ni s-a recomandat Sever Stegaru.

la ziarul „Neuer Weg”. N-am scris prea multe reportaje, dar mă gîndesc la o suită din ținuturile de munte. Oare e foarte greu?

Bănuind că e sportiv după statura-i zdravă și vioiciunea mișcărilor, am adus vorba despre sport. N-am greșit. Hans își mai doarește ceva: să fie un atlet fruntaș.

★

Sînt cinci la număr. Cu mici diferențe, au cam aceeași vîrstă: 22 de ani. Toți sînt elevi în clasa a X-a a școlii medii serale. Profesia — aceeași: sudori. La întrebarea: „de cînd sînteți prieteni?” nu pot să răspundă cu precizie. Probabil că de cînd au devenit colegi de clasă în școala profesională. La Șantierul naval din Galați, unde lucrează, portretele lor au fost adeseori expuse pe panoul fruntașilor. În general, cam tot ce se poate spune despre unul din ei îi vizează într-un fel sau altul și pe ceilalți. Dar prin ce se deosebesc totuși acești tineri unul de altul? O aflăm cu ușurință din răspunsurile pe care le dau la întrebarea anchetei noastre.

Vasile Apostol: „N-aș putea să spun cîți kilometri de «cusături» am efectuat eu, cu aparatul de sudură, în corpul metalic al navelor construite aici, la Galați. Cîteodată îmi aduc aminte de cîte unul din cîrourile lansate la apă și mă surprind călătorind cu gîndul pe mări și oceane. Îmi place geografia, doresc mult să cunosc viața oamenilor din regiunile îndepărtate. Cînd voi termina școala medie mă voi înscrie la Școala superioară de

ofițeri de marină. Știu care sînt greutățile meseriei de marinar. Pe lîngă o solidă pregătire teoretică, ea îți cere și calități fizice deosebite. De aceea mă ocup intens și cu practicarea sportului: boxul și atletismul”.

Gheorghe Dămilă: „În privința asta noi doi ne asemănăm. Și eu am practicat boxul și îl mai practic încă. Am realizat chiar și cîteva performanțe. De pildă anul trecut am cucerit locul II la campionatul de box, faza pe zonă. Îmi place și atletismul, ca și prietenului meu Apostol. Numai că noi facem sport pentru că vrem să ne oțelim trupurile în vederea atingerii unor scopuri mai înalte. Apostol vrea să devină ofițer de marină — eu, aviator. De multă vreme mă ocup cu aeromodelismul și planorismul. Am efectuat chiar și un număr de zboruri fără motor în cadrul unei școli de aviație. Cînd termin liceul mă înscriu la școala de pilotaj. În 1968, după socoteala mea, voi fi aviator”.

Anton Buliga: „Cînd am terminat școala profesională am făcut practică în producție la Uzina de construcții metalice și mașini agricole din Bocșa Romîna. Acolo am cunoscut o fată. O cheamă Crista Razga. Pe atunci era elevă, acum e studentă la Institutul agronomic din Timișoara. Într-un fel, ea mi-a cam luat-o înainte. Dar sînt hotărît s-o ajung din urmă. După ce voi da examenul de maturitate mă voi înscrie la un institut de învățămînt superior. Aș vrea însă să nu mă despart de meseria mea. Știu că la Timișoara există un Institut politehnic, unde se studiază sudura în cadrul Facultății de mecanică. Acolo va trebui să ajung eu. Vreau să devin inginer sudor. Nu mai e necesar să adaug că planurile mele de viitor se împletesc cu acelea ale Cristei. Doar nu întimplător am vorbit de ea...”

Costică Neacșu: „Cînd am venit aici, la șantier, mi-a fost cam greu să mă despart de locurile copilăriei (sînt de fel din Nămoaloasa, un sat de pe malul Siretului). Acum însă nu mă mai pot despărți de șantierul naval. Firește, aspir și eu să-mi ridic nivelul intelectual, să fiu un constructor de nave cu o calificare înaltă. Peste un an voi deveni student la Facultatea de construcții navale de la Institutul politehnic din Galați. Vreau ca după ce voi deveni inginer să mă întorc în șantier. Sînt hotărît să înfăptuiesc acest gînd”.

Pe al cincilea îl cheamă *Constantin Andronic*. E și el tot sudor, ca și ceilalți patru prieteni ai săi. În timpul muncii pe șantier lucrează împreună cu ei la montarea diferitelor piese de oțel în cala vaselor pregătite pentru lansare. După lucru, însă, el nu se duce nici la sala de antrenamente la box, nici la atletism, nici la altfel de competiții sportive. Nu pentru că nu l-ar pasiona, dar acum n-are timp de așa ceva. Cine vrea să-l întilnească în timpul lui liber, trebuie să-l caute prin cartierele noi ale Galațiului, prin împrejurimile orașului sau în șantierul naval. Îl va găsi în fața șevaletului, cu un mînunchi de peneluri în mînă, lucrînd la unul din tablourile sale. La întrebarea: „Ce vrei să înfăptuiești pînă în 1968?” ne-a răspuns ferm: „Vreau să devin artist plastic”.

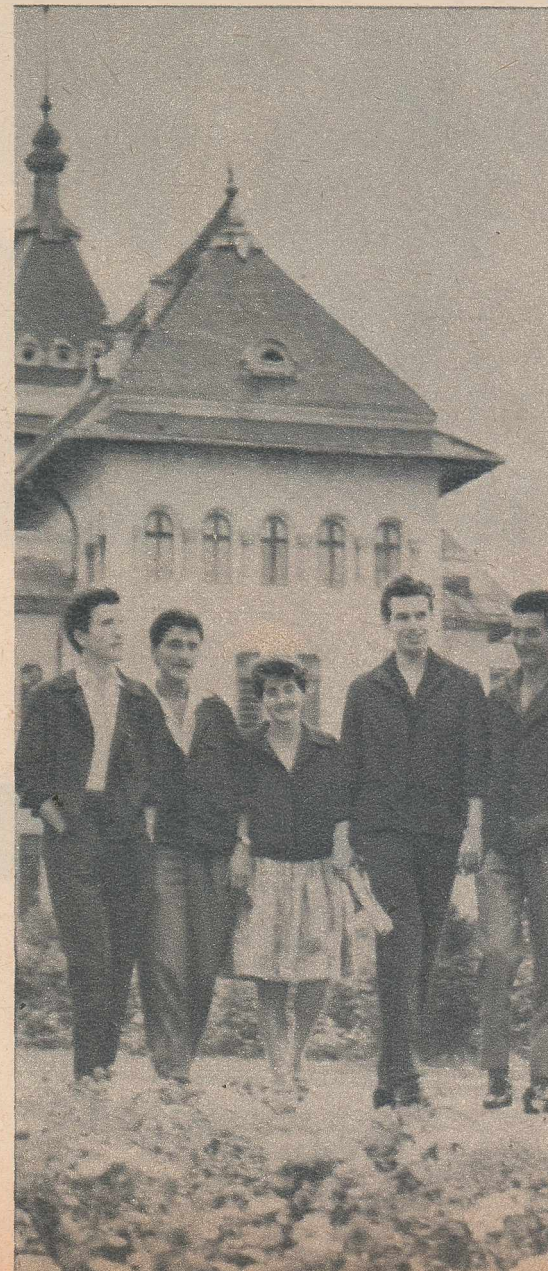
Acasă, în camera lui, pereții sînt acoperiți cu pînze și cartoane de pe care zîmbesc portrete ale prietenilor, ale unora din tovarășii de muncă și chiar un autoportret. Într-un dulap și-a depozitat cu grijă alte cîteva zeci de lucrări, toate reprezentînd peisaje din împrejurimile orașului sau aspecte din noile cartiere gălățene. Peste un an va fi absolvent al școlii medii serale, după care îl așteaptă o nouă viață, aceea de student la Institutul de arte plastice. S-a împrietenit cu cîteva pictori veniți în documentare la Galați. Mai tot timpul poate fi văzut în compania lor. De la ei va avea de învățat multe lucruri. Anul viitor, într-unul din atelierele de pictură ale Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu” din București, pe unul din șevaletele de lucru va fi lipită o etichetă pe care va sta scris numele lui Constantin Andronic.

★

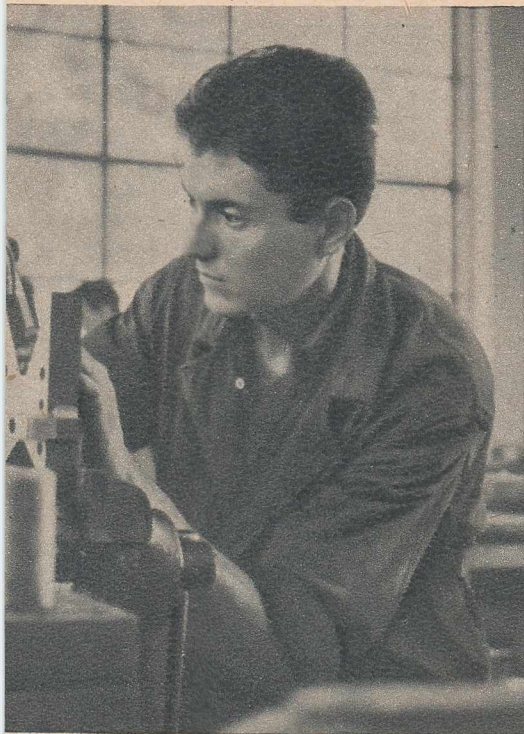
Inginer Jean Alexiu: „Constructorii de nave sînt oameni care gîndesc cu noțiuni precise, ca acelea din domeniul mecanicii sau al matematicii, bunăoară. Se spune că ei nu trebuie să viseze — visul fiind, într-o accepție generală, ceva oarecum desprins de

Studentii veniți în practică la uzinele „Electroputere” vor să cunoască bine Craiova. Mulți își doresc să lucreze aici.

Chiar cînd va fi agronom, lui Gheorghe Vîlceanu îi vor fi de mare folos cunoștințele dobîndite în fabrică.

„Peisaj nou în cartierul Țiglina”, așa se intitulează acest tablou al tînărului pictor amator Constantin Andronic.

Calitatea sudurii pe care o execută Gheorghe Dănilă este cunoscută pe întregul Șantier naval din Galați.

realitate, ceva, aș zice, ireal. Mie însă îmi place să visez. Am visat să devin inginer navalist și acum aceasta e o realitate. Planurile mele de viitor nu se opresc însă aici.

Am să vă vorbesc despre doi colegi ai mei, Virgil Manea și Corneli Cloșcă. Ei sînt oameni azi cu o solidă pregătire profesională, oameni pe care se poate pune bază. Pînă acum au dat soluții deosebit de originale în proiectarea navelor și cîteva din lucrările lor contează ca foarte valoroase. Cred că nimic nu poate fi mai firesc la mine decît să vreau să fiu la fel de bine pregătit ca ei. Știu că pentru asta trebuie să muncesc serios, să studiez tot ce e nou în specialitate. Cum îmi petrec timpul liber? Printre altele mă ocup cu construcția unei mici ambarcațiuni cu motor pe care vreau s-o utilizez în excursii pe Dunăre și la pescuit. Alte gînduri de viitor? Aș vrea să le discutăm atunci cînd cele pe care le-am notat mai sus vor prinde să se înfăptuiască“.

★

— Întrebarea dv. — ne-a spus Gheorghe Vîlceanu, un tînăr cu trăsături deosebit de blînde, matrișer la fabrica „7 Noiembrie” din Craiova — vine într-un moment de cumpănă a dorințelor mele de viitor. Pînă nu demult credeam că, după ce voi termina o școală profesională și apoi pe cea medie, nu-mi voi mai dori mare lucru. În urmă cu vreun an, molipsit pe bună dreptate de tovarășii de muncă pe care uzina i-a ajutat să urmeze studii superioare, m-am gîndit la o facultate cu profil tehnic. Dar de cîtăva vreme, ducîndu-mă mai des acasă la părinții mei, colectivîști într-o comună din raionul Strahaia, și impresionat de fața mereu schimbată a locurilor, am început să mă simt tot mai atras de viața de acolo. Am urmărit munca agronomilor, i-am văzut ore întregi străbătînd ogoarele de la un capăt la altul și m-am trezit aproape pe neașteptate cu gîndul la ei, la frumusețea muncii lor. Acum vă pot mărturisi cel mai proaspăt vis al meu: după ce voi termina clasa a XI-a — adică anul viitor — mă înscriu la Institu-

tul agronomic. Aș vrea ca toate cunoștințele mele despre mașinile agricole, dobîndite în fabrică, la care se vor adăuga cele viitoare despre știința pămîntului, să fie de folos oamenilor dintr-o gospodărie colectivă.

★

Un băiat de 23 de ani, Sever Stegaru de la uzinele „Electroputere”, ni s-a recomandat de la bun început ca un sentimental. Curios! Oamenii nu-și prea mărturisesc sentimentalismul, și totuși...

— Mulți din cei cărora le spun că în anii următori aș vrea să lucrez în Moldova îmi răspund că sînt sentimental — ni s-a deștinuit Sever. (În timp ce vorbea, încercam să-i descoperim pe chip sentimentalismul. E greu; băiatul acesta zvelt are o față atît de deschisă, de mobilă, încît renunțăm.) Nu-i contrazic, pentru că nu văd nimic rău aici. În Moldova nu mă atrage doar istoria ei interesantă, pe care aș vrea s-o cunosc cît mai bine, ci mai ales noul ei chip. Dintr-o călătorie recentă m-am întors plin de admirație pentru cei care i-l făuresc. Aș vrea să mă număr printre aceștia. Curînd voi termina școala medie serală, după care mă voi îndrepta către o facultate de construcții. Bineînțeles, la Iași.

Tinerii visează. În timp ce-i ascultam, ne-am gîndit că dacă le-am putea strînge laolaltă visele, am construi o adevărată hartă a țării, așa cum va arăta ea în următorii ani: un muncitor vrea să lucreze pe unul din șantierelor Moldovei, studentul se vede de pe acum la hidrocentrala de pe Argeș, o fată își dorește să fie actriță în cel mai nou teatru.

Tinerii nu-și clădesc visurile în van. Viguroase, ele se leagă de însăși dezvoltarea patriei, a societății noastre noi, care deschide larg căile pentru înfăptuirea năzuințelor celor mai avîntate.

Magda MIHĂILESCU
Nicolae RĂDULESCU
Fotografiile de Elena GHERA

Șomerii stăteau înșiruiți pe „malul girlei” bucureștene.

Pentru patron nu e nici o dramă: ucenicul care a fugit de „bine” de la stăpîn este adus înapoi de domnul jandarm.

Scurtă lecție despre tu

August 1963

Zilele acestea, în pragul trecerii tale în clasa a X-a, te-a asaltat o întrebare neșpus de grea pentru frăgezimea celor șaisprezece ani ai tăi: oare să te înscrii la umanistică sau la real? Te-am văzut cercetîndu-ți cu mare seriozitate capacitățile, înclinările, visurile. Cumpăna atîrna cînd într-o parte, cînd într-alta, și întrebările tale au fost îndelungi. Îți spun drept, fata mea — riscînd, cu mărturisirea asta, să-ți apar ca un părinte plin de cruzime — că mult mi-au plăcut aceste frămîntări ale tale. Mi-au plăcut, fiindcă socotesc un bine frămîntarea tînărului pentru viitorul său. A-ți lăsa viitorul în voia soartei e un lucru fără socoteală și care se răzbuună.

Astăzi, însă, după ce hotărîrea ta în privința viitorului apropiat a fost luată, mi se pare nimerit să stăm de vorbă despre trecut. Căci, dacă trăiește în sufletul omului o fierbinte dorință de-a pătrunde viitorul, nu-i mai puțin puternică nevoia de-a cunoaște trecutul, care-i depozitarul unor mari și felurite învățăminte, bune tocmai pentru viitor. Dacă n-ar fi această necesitate firească, materia care se numește „istorie” și care este predată în școală ar

fi lipsită de orice înțeles și de orice rost.

Dar și din altă pricină spun că-i bine astăzi să vorbim despre trecut. Cum singură știi, astăzi e marea sărbătoare a poporului nostru: e 23 August. De asemenea mai știi că această zi fără seamăn a adîncit pe răbojul istoriei romînești semnele viitorului luminos, un viitor care de pe-acuma e prezent. Însă ești tu în stare — și ca tine milioane de tineri din țara noastră — să prețuiești cît de binefăcătoare este această lumină a prezentului nostru, atîta vreme cît ești lipsită de cunoașterea întinericului de mai înainte? Din păcate, mintea omului este astfel făcută că nu-și dă seama de valoarea binelui decît dacă are precisă noțiunea răului. Firește, n-am să-ți cer să-ți pui brațul în flăcări, ca Scaevola, pentru ca să afli cît e de bine ca brațul să-ți fie întreg. Dimpotrivă. Astăzi, la noi, se face tot ce se poate pentru ca din calea dezvoltării copiilor și a tineretului să se înlătore greutățile. Mai ales și tocmai acelea prin care am trecut noi, vîrstnicii. Dar nu numai trăirea nemijlocită a lucrurilor îți poate da o idee despre ele. Mai există intuiție, deducție și îndeosebi există experiența altora. Din primul an cînd ai învățat zoologia tu știi perfect de

bine ce-i aceea o zebra, deși la față n-ai văzut-o vie niciodată. Ba știi și ce-i mamutul, pe care nimeni nu l-a văzut cu ochii. Prin urmare se poate cunoaște trecutul fără să-i fi încercat direct umilînțele și durerile.

În linii mari, după părerea mea, trecutul poate fi considerat în trei chipuri. Mai întii, ca acei bătrîni obstinați și inerti care, săvîrșind unele fapte anapoda, zic: „Așa am apucat eu!” și nu-s în stare să admită că au apucat-o rău. Apoi, ca acei oameni slabi, văduviți de perspectivă, care-și întorc amintirea spre trecut cu ahturi și suspine, pe cum că doar trecutul e frumos, iar clipa de față n-are nici un preț. Dacă efectele cunoașterii trecutului n-ar fi decît acestea, mai bine ar fi să nu-l cunoaștem. În sfîrșit, poți să abordezi trecutul — și acesta, cred, e felul înțelept de a-l aborda — urmînd sfatul lui Eminescu: „Ce e rău și ce e bine tu te-n-treabă și socoate”. Binele din trecut îți dă îndemnuri și puteri să pășești mai departe. Răul cunoscut îți arată cît de mari și cît de altfel sînt pașii tăi de azi, îndreptați spre viitor.

Să depănăm, deci, împreună, fata mea, niște amintiri ale mele, foarte ilustrative pentru tine. Și fiindcă tu ești școlăriță, zic că-i bine să începem chiar cu școala.

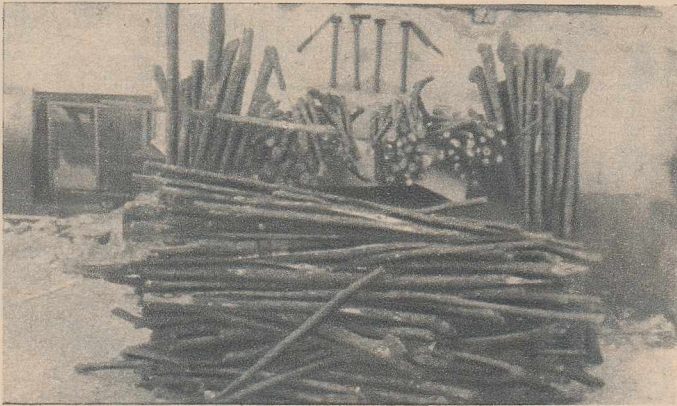
Dar să-mi făgăduiești că n-ai să te înduoșezi. Căci mie aceste îndepărtate amintiri nu mi-s prilej de înduoșare, ci dimpotrivă: răscolind trecutul ca pe o drojdie amară, ele trezesc înlăuntru meu răzvrătiri nepotolite.

Amintirile mele de școală încep chiar cu clasa întii primară și încep cu un vis neîmplinit care mi-a lăsat în suflet un gol imens. Visam cu ardoare să am un ghiozdan de spate. Nu l-am avut niciodată. Îmi înfășuram cărțile și tăblița sau caietele într-un ziar și le legam cu sfoară. Poate că pe vremea mea nici nu exista ghiozdan de spate? Ah, ce bine ar fi fost să nu existe! *Ignoti nulla cupido*, zice Ovidiu, sau în traducere pentru circumstanță: neștiind de existența lui, nici nu l-aș fi dorit. Poate că tatăl meu era un hain și nu voia să-mi îndeplinească visul? Bietul tata! Abia i-a fost în puteri să cumpere ghiozdanul pentru cei doi feciori mai mari; pentru cei doi mai mici nu l-a mai ținut buzunarul. Și printre cei mici mă aflam eu. Îți vine să crezi, fata mea, că neîmplinirea unei dorințe din anii copilăriei lasă urme adînci și tulbură, prin amintire, pînă și ceasurile tîhnite ale bătrîneții?

Dar pesemne că am fost un copil pervers. Altfel nu se expli-

Exploatarea petroliere erau în floare. Huzureau în România capitaliști englezi, americani, francezi, belgieni, olandezi. Așa se explică de ce locuințele sondorilor — ca și aceasta, din Valea Prahovei — erau atât de puțin omenești.

„Pinea zilnică” era asigurată. Fiindcă pe strada Pallade colț cu strada Romană era aşezământul filantropic zis „Pinea zilnică”, unde i se dăruia din cînd în cînd săracului o ciorbă. Cu aceasta, cîte o cucoană „miloasă” socotea că a rezolvat problema celor mulți și flămînzi.

Alegerile erau libere... de orice libertate. Nu votai cu cine „trebura”, biletul electoral te aștepta, cu grija deopozitate în curțile electorilor. Acestea pe care le vedeți în fotografie sînt biletul electoral autentic. Documentul fotografic se păstrează la Arhivele statului din Iași.

După cum se vede, minerii ies din șut. Erau „fericliți”. Căci în ziua aceea au scăpat cu viață.

SCRISOARE DESCHISĂ FIICEI MELE, ÎN TABĂRA DE VARĂ DE LA NĂVODARI

de Iosif SEBASTIAN

că de ce visam la un asemenea ghiozdan. Căci normal ar fi fost să visez mai degrabă ca ghetele să-mi aibă pingelele întregi, ceea ce rar se întîmpla. Sau să mănînc pe săturate cînd veneam de la școală, ceea ce, iarăși, nu se întîmpla întotdeauna. Goethe, în *Vocația teatrală a lui Wilhelm Meister*, spune despre copii că: „...ei urmăresc toate crăpăturile și toate găurile prin care ar putea să ajungă la bucatele oprite. Ei se desfată de acele bucate cu o frică ascunsă și voluptoasă, și într-asta stă, cred, în bună parte, fericirea copilăriei”. Mai departe, precizează că: „...puține sînt bucuriile vizate care să se poată compara cu sentimentul pe care-l încearcă un copil cînd subtilizează din cămară „două sau trei prune uscate”. Înțeleg. E vorba de atracția irezistibilă a fructului oprit. Dar că într-asta stă „fericirea copilăriei”, mie unuia nu mi-a fost dat s-o încerc. Asta se poate numai cînd casa are cămară, cînd cămara e prevăzută cu prune uscate și cînd tată îți este consilierul aulic Johann Kaspar Goethe. De multe ori m-am dus la școală fără să iau „gustarea de dimineață”, iar la dejun nu se punea problema prunelor uscate, ci a unei farfurii cu iahnie. Nu mă laud, fata mea: mă podidesc amintirile.

De altfel, cred că mai știi cîte ceva în privința asta, căci multe asemenea amintiri am depănat împreună cu fratele tău mai mare, pe cînd era student în anul întii.

Ca să închei cu partea școlărească a vieții mele, trebuie să-ți spun că, pe la paisprezece ani, ca să pot să-mi continui „studiile”, am fost nevoit... să mă las de școală. Într-o bună zi, la o oră de geografie, directorul liceului a intrat în clasă, m-a poftit afară și m-a trimis acasă pe motiv că tata a neglijat să achite taxa școlară. Dar tata nu „neglijase” nimic; pur și simplu n-avea cu ce s-o achite. Pe vremea aceea taxa școlară pentru patru flăcăi înghițea cam jumătate din cîștigul tatei. Cum, pe de altă parte, chiria casei rupea o treime din cîștig, era totuși un mister de nepătruns cum mai putea familia noastră să respire. De aceea m-am băgat la stăpîn: seara învățam pe apucate și-mi dădeam examenele „în particular”.

Intrînd la stăpîn am cunoscut nu numai condiții grele de muncă și un salariu ușor ca o aripă de vrabie, ci multe realități crude, chiar dintre acelea care nu mă priveau direct. De pildă: un biet ucenic, sătul de mîncare puțină, de bătaie multă și de muncă umiltoare, și-a luat lumea în cap.

Deși patronul s-a arătat excesiv de indignat, dramă mare n-a fost: jandarmul l-a găsit pe ucenic bătînd străzile și l-a adus înapoi patronului. Apoi, mulți oameni necăjiți băteau, cu stăruință dar zadarnic, la poarta atelierelor: erau șomerii. Vezi tu, cuvîntul „șomaj” e un cuvînt delicat, franțuzesc, ca „menaj”, „corsaj” sau „foietaj”, și ar putea să-ți sune frumos și să crezi că desemnează ceva plăcut. De unde să știi tu, în republica noastră socialistă, ce-i șomajul? Totuși ai aflat de el din ziare, unde mereu se scrie de creșterea lui în S.U.A., despre expatrierile masive în R.F.G. sau în Australia ale oamenilor muncii — oameni care aparțin muncii, dar nu au loc de muncă — din Italia. Ei bine, așa cum e azi prin păștile acelea, așa era și-n țara romînească la vremea copilăriei și tinereții mele. Întîlneai șomeri unde nici cu gîndul nu gîndeai: înșiruiți pe bordura trotuarelor, în fața uzinelor, pe la binale.

Toate cele trăite și văzute cu ochii nu puteau să nu mă împingă de timpuriu spre acei care luptau pentru o altfel de rînduială a vieții. Îmi și amintesc un mic incident din vremea aceea. N-aveam decît cincisprezece ani. Frecventam întrunirile socialiștilor la clubul din Sfîntu Ionică. Într-o zi

familia noastră a fost poftită la masă de către o mătușă. S-au dus toți. Eu am întîrziat, fiindcă la club era o conferință interesantă. Mătușa s-a făcut foc. Cînd, în sfîrșit, mi-am făcut apariția și ea a aflat unde am întîrziat „atîta”, m-a apostrofat:

— Uite la el, mucosul! N-are ciorapi în picioare și se ține de socialism!

Semeț, dar și logic, i-am replicat: „Mă țîn de socialism, tocmai fiindcă n-am ciorapi în picioare”.

★

...Dar mi se pare că trecutul pe care l-am trăit a umplut prea multe pagini. Închei, draga mea. Și închei amintindu-ți că tu n-ai avut motive să visezi zadarnic un ghiozdan de spate; că nimeni nu mi te trimite acasă fiindcă „tata a neglijat” să achite taxele școlare; că, pentru a-ți vedea mai departe de învățătură, nu trebuie să te lași de școală; că, pentru a avea două-trei prune uscate nu ești silit să intri la stăpîn; iar că socialismul tu îl trăiești aievea tocmai pentru că cei din generația părinților tăi, care n-aveau ciorapi în picioare, au luptat ca voi, tineretul, să nu mai știți ce sînt nevoile, foamea, exploatarea.

Scrie-mi, te rog, dacă ai vreme bună acolo, la Năvodari, și cum te distrezi în tabără. Și te sîrut.

Tata

Virtuozitatea corului de la întreprinderea „Dimbovița” a cucerit și de astăzi spectatorii.

Iată-i. Au intrat în scenă aducând cu ei vijelia dansurilor noastre populare, vigoarea cîntecelor de masă, agerimea unui cuplet. Sînt artiștii amatori. Cîndva foarte puțini la număr, știuți atunci doar pînă în pragul satului și aproape de loc în fabrici, anonimii de odinioară ai artei au impus în anii din urmă un nume tînăr: mișcarea artistică de amatori. Așa ne-am obișnuit să-i spunem acestui fenomen nou, propriu culturii socialis-

te, ce a așternut drum liber zecilor de mii de pasionați ai frumosului.

Concursurile periodice ale formațiilor artistice, recenta stagiune permanentă a actorilor amatori au dovedit că amatorismul nu înseamnă cochetărie cu arta. Oamenii aceștia entuziaști — care dau multe ore muzicii, dansului, activității într-o brigadă de agitație — îndrumați și sprijiniți cu grijă, au făcut splendide demonstrații de măiestrie populară. Demonstrații care, de-a lungul

anilor, au smuls mii de aplauze și au contaminat noi rînduri de oameni ai muncii ce au mărit în chip impresionant familia artiștilor amatori.

În zece ani, din 1951 pînă în 1961, numai corurile așezămintelor culturale au sporit de la 3.013 la 6.147, iar din 1953 pînă astăzi numărul echipelor de dansuri s-a mărit cu aproape 2.000. Tot în cadrul așezămintelor culturale, cea mai puternică creștere numerică au înregistrat-o brigăzile artis-

Mulți tineri de la Șantierul naval din Brăila s-au simțit chemați către orchestra de suflători.

Un tablou animat prin dans; personajele — cîțiva tineri din regiunea Galați, interpreți al unui dans popular ucrainean.

PASIONAȚI

Dar unde-s dansatorii Casei de cultură din Făurei? Au dat înțelitate fetelor.

AI FRUMOSULUI

Ansamblul folcloric al Căminului cultural din Aita Mare.

Cele 7 fete cuculete din brigada artistică de agitație a întreprinderii „Partizanul roșu” din Brașov sînt de fapt opt. Pentru că a mai fost nevoie de încă una, care să reprezinte pretul de cost.

lice de agitație, de la 1.680 în 1956 la 6.361 în acest an. Este un spor care vorbește mult despre atracția pe care o au aceste originale tribune artistice.

Actualul concurs al formațiilor de amatori, al VII-lea, a antrenat peste 27.000 de echipe, cu peste 3.000 mai multe decît în ediția anterioară.

Cine a urmărit măcar cîteva dintre manifestările care au avut loc în întreaga țară în

ultimele săptămîni a fost martorul nu al unei treceri în revistă a ansamblurilor de amatori, ci al unui veritabil festival al talentelor. Celor ce îndrăgesc arta nu le sînt străine corul Casei de cultură din Lugoj, cel al uzinelor „Republica”, brigada artistică de agitație de la uzinele „7 Noiembrie” din București, dansatorii din Dăișoara (regiunea Brașov), cei din comuna Pădureți din ținuturile Argeșu-

lui și atîtea alte formații din cele cîteva zeci de mii. Admiratorii lor mai vechi și alții noi (mai numeroși decît în toți anii) le-au aplaudat pentru priceperea cu care și-au ales și interpretat un repertoriu contemporan, legat de preocupările noastre actuale, precum și pentru secretul de a ne aduce mereu proaspete dansuri și cîntece de mult știute.

Marla LEONAȘ

Au ce cînta poezii

Ce a însemnat 23 August 1944 în viața mea? Nu știu cum să-mi aleg cuvintele ca să răspund mai simplu. A însemnat totul. Adică viață, după alțiia ani care însemnaseră moarte, nu numai pentru părinți și frați mai mari, dar chiar și pentru copii și adolescenți ca mine.

A însemnat primii pași pe drumul larg al unei tinereți luminate de ideile Revoluției. Primii pași spre certitudinea unui viitor în care noi eram salvați de la foame, de la umilință, de la orbecăieli. Țin bine minte: după ce am auzit oamenii rostind cu atîta bucurie cuvîntul *pace*, după ce am silabisit împreună cu țărani dintr-un sat ardelean inscripțiile cu litere mari, roșii „Trăiască Partidul Comunist din România”, printre primele sarcini pe care le primisem mai apoi noi cei tineri, a fost și aceea de a desena pe ziduri soarele, de a lipi afișe în mijlocul cărora ardea soarele. Sarcină simbolică pentru generația noastră. Ea era prima generație care avea să se bucure de soarele libertății, răsărit și peste acest pămînt însetat atîtea veacuri după razele lui. Năvălea astfel în ochii noștri o lumină limpede, filtrată îndelung prin rocile dure și negre ale pereților de închisoare, în spatele cărora fuseseră ținuți cei mai buni, cei mai luminați fii ai poporului nostru: comuniștii.

Desenînd soarele, cu fața și inima încinse de căldura lui, nu e de mirare că unii dintre noi am început să căutăm și „cuvintele potrivite” pentru a da glas prin ele noilor idei și sentimente care cutreierau țara ca un vînt puternic și proaspăt, de primăvară. Poate cîntecul era uneori stinghac, se poticnea de cuvinte ca șuvoaiele din munți de pietre. Izvora însă din inimă și alerga spre cîntecul cel larg, clocotitor, al întregii țări, în care viața își tăia albiul noi, nemaivăzute.

Era frumos și greu totul, pentru că urficiunea lumii vechi nu se da bătută cu una, cu două. Ea avea încă rădăcini, încerca să mai dea ramuri și frunze. Peste șușotile ei blîrfitoare se înălțau, drepte și scăpărătoare în văzduh, elanurile și cîntecele noastre tinerești: „Răsună valea, răsună valea, de la Bumbesti la Livezeni...” Ecoul răspundea din alte colțuri de țară, de peste tot unde primele semne ale socialismului se însoțeau cu cîntecul.

Ce-a urmat, știe toată lumea, pînă și copiii. Copiii noștri, ai celor care la 23 August 1944 eram doar cu două schioape mai mari decît sînt ei astăzi.

Țara desăvîrșește socialismul. Cîntecul și frumusețea sînt la ele acasă. Ecoul lor răspunde uneori din te mîri ce colț îndepărtat de lume. Străinii care vin să ne vadă, cunoscîndu-ne, duc cu ei admirația față de un popor harnic, talentat, stăpîn pe prezentul și viitorul său.

Poezii au ce cînta, pentru șapte vieți, nu doar pentru una singură.

Ion BRAD
scritor

O viață fundamental nouă

Ești îndemnat adeseori să te oprești pentru un ceas din lărușul muncii cotidiene, să te reculegi și, aruncînd o privire retrospectivă, să-ți apreciezi, lucid, activitatea: ce ai realizat pînă acum, ce a fost bine și ce nu, încotro trebuie să-ți conduci eforturile? La un asemenea bilanț te cheamă în mod firesc momentul festiv al lui 23 August, acest moment de răscruce în istoria poporului nostru, pe care îl văd ca o poartă larg deschisă spre o viață fundamental nouă, prosperă.

Pe această poartă largă oamenii, masele largi de oameni ai muncii, au pășit și spre elevata bucurie a cunoașterii și pătrunderii muzicii. Am încercat să însumez numărul concertelor pe care le-am dirijat în cei nouă ani de activitate la Filarmonică, dar, spre regretul meu, nu am reușit să realizez decît o cifră: cincizeci și cinci de orașe europene în

care am dirijat. Semnificația acestei cifre nu este însă de ordin cantitativ, ea nu vorbește numai despre măsura noastră prezentă muzicală peste hotare, ci e concludentă pentru prestigiul de care se bucură în străinătate arta noastră interpretativă, pentru faptul că în momentul de față orchestra filarmonică „George Enescu” este realmente una din cele mai reputeate de pe continentul nostru. Și nu mă pot opri să nu adaug aici, cu un neascuns sentiment de satisfacție, că marea majoritate a instrumentiștilor orchestrei sînt tineri absolvenți, la pregătirea cărora am contribuit și eu, ani de-a rîndul, ca profesor la clasa de orchestră a conservatorului.

Dar pomeneam mai sus despre apreciablea lărgire a publicului meloman și revin, pentru că acest aspect mi se pare unul din cele mai caracteristice fenomene ale revoluției noastre culturale. Am concertat în ora-

șele noastre cu tradiție muzicală, ca Iași, Cluj, Timișoara, Sibiu — dar am ajuns cu Filarmonica bucureșteană la Onești și la Brad, la Hunedoara și la Orașul Victoria, la Bieaz și la Tohan. Și, ca și în orașele cu veche tradiție muzicală, și în aceste orașe tinere ne-am aflat în fața unui public cu o nestînsă sete de cunoaștere artistică și dragoste de muzică. Prima orchestră a țării a ieșit dintre zidurile solemne ale Ateneului și a cîntat pe scenele cluburilor, pe estrade din uzine, realizînd acolo, în mijlocul muncitorilor, acea fuziune intimă a muzicii cu iubitorii de muzică, cu acești noi melomani, mereu mai mulți și mai exigenți. Este poate aspectul cel mai îmbucurător al acestui bilanț pe care m-am simțit îndemnat să-l fac în augustul anului 1963.

Mircea BASARAB
artist emerit
laureat al Premiului de Stat

Cea mai mare satisfacție

Cînd m-am născut eu, în 1932, meseria de agricultor era departe de a se bucura de prețuirea pe care o are astăzi în țara noastră. Tata a avut, mari și late, 6 pogoane de pămînt. Mulți ani n-a avut decît o singură grijă: cum să ne împartă nouă, celor patru copii, pămîntul acesta, puțîn și neproductiv, ca să avem cu ce trăi. N-a putut găsi altă soluție decît să mă trimită pe mine la oraș să învăț meserie la vreun patron. Știa că acolo mă așteaptă mizeria, necazurile, umilințele de tot felul. Dar n-a avut încotro.

Ce viitor mi se hărăzea mie pe vremea cînd aveam 10-12 ani? Același pe care și-l întrezăreau mai toți fiii de țărani siliți să-și părăsească satul natal din cauza lipsei de pămînt și a sărăciei. Numai că timpurile s-au schimbat și o dată cu ele și destinele oamenilor. Puterea populară mi-a creat posibilitatea să învăț meseria de tractorist.

Din cîte evenimente am trăit în cei 31 de ani cîți am, unul mi s-a întipărit în memorie deosebit de viu. La 29 aprilie 1962 am fost distins cu titlul de Erou al Muncii Socialiste și mi s-a înmînat, de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej personal, Medalia de aur „Secera și Ciocanul”. Mîndria pe care am simțit-o eu atunci nu poate fi descrisă în cuvinte. Am trăit cea mai emoționantă zi din viața mea. Cînd m-am întors acasă, tovarășii de muncă de la S.M.T. mi-au făcut o primire deosebit de călduroasă. Împreună cu ei am hotărît să ne sporim eforturile pentru a răsplăti încrederea ce ni se acordă astăzi nouă, mecanizatorilor. Și acum, cînd împreună cu brigada pe care o conduc efectuez arături adînci de vară pe tarlalele G.A.C. „I.C. Frimu” din comuna Sf. Gheorghe, cea mai mare satisfacție pentru mine este să-i văd pe colectivisti mulțumiți de rezultatul muncii noastre.

Gheorghe ENE
mecanizator la S.M.T. Balaciu
Erou al Muncii Socialiste

CU

Cînd am sărbătorit primul august liber eram un puști. Aveam 14 ani. Părăsisem casa mea părintească aflată într-un sat ardelenesc. Tata a fost un om sărac în pămînt, dar tare bogat în urmași: avea 11 copii. În 1943, la 13 ani, ai mei mi-au făcut cutărul și m-au trimis în lume să-mi fac un rost. Am venit la București și vreme de opt luni am bătut la porțile fabricilor. Dar patronii nu se-nghesuiau să mă angajeze, deoarece eram mic și plîpînd. În cele din urmă m-am angajat ca ucenic aici, unde lucrez și astăzi, la uzinele „Timpuri noi”. Azi am 34 de ani, din care 20 i-am petrecut în aceste uzine.

Îndrăgostit de metal din fragedă copilărie (desfăceam plugul bătrînelui meu), am visat de mic să învăț o meserie legată de lumea metalului. Dar posibilitatea aceasta mi s-a creat abia după 23 August 1944. În anii adolescenței am urmat patru ani școala de ucenici și, paralel, școala industrială serală. Am devenit strungar. Crescut și educat de comuniști, îndrăgeam tot mai mult meseria.

și stăpîni

Clupe înălțătoare

Bucuria creației

... constructorii de
... devin pe zi ce
... mai mult artis-
... or noastre, prin
... pe care lucră-
... le creează în
... celor ce vizi-
... nele dintre con-
... tre mărețe, ca
... Biczaz sau ca
... Palatului R.P.R.
... și se răsfrîng și
... ctorilor înșiși,
... turi îndelungate
... te ca acela al
... nelului de la
... după kilometri
... ub pămînt, s-au
... a muntelui sau
... rii ultimei eclise
... le liniei cu zeci
... viaducte de pe
... ști-Livezeni. În
... nstați că aseme-
... ri merită orice
... asemenea bucu-
... șor dobîndite și
... nd nici n-ar fi
... ai dobîndi fără

... fericit am fost
... e multe ori în
... cînd am parti-
... nele din marile
... i noastre.
... și sîrac dintr-o
... gă Brașov, am
... ră privațiunii și
... greu pentru a
... absolvi Școala
... București (deși
... stora aveam pe
... va să obțin doar
... giner constructor
... șomer!). Erau
... e resimțeau din
... crizei mon-
... 929-1932, cînd
... fuseseră conce-
... menținuți în
... e le erau reduse
... le sacrificiu și
... nent era, pentru
... și fără protecție,
... eplinit. Dar anii
... ei de șomaj, și
... tare capitalistă.

visat niciodată

... lui 1949 m-a preocupat
... idee în legătură cu tinerii
... ine. Sprijinit de organi-
... m dat viață acestei idei.
... ma brigadă de producție
... a prima brigadă de acest

... muncit în așa chip încît
... nit drapelul de brigadă
... și diploma de onoare a
... Atunci am încercat cel
... atiment de bucurie din
... i-a fost oferit de muncă.
... brigada mea a defilat în
... partidului și statului,
... tatele muncii ei.

... nu-i stă bine să se laude
... t el. Eu cred că succesele
... ondțiilor create în uzine,
... li tovarășilor mei, așa că
... amintesc unele lucruri,
... rital pentru înfăptuirea
... mul rînd orînduirii socia-
... rul a zece certificate de
... și diplome de frunțas pe

A venit august 1944. De atunci
am lucrat pe multe șantiere ale
socialismului. De la Bumbesti-
Livezeni păstrez cele mai fru-
moase amintiri. Acolo s-au unit
într-o forță de neînvinș tehnica
și experiența inginerilor și maistrilor
de la C.F.R. cu entuzias-
mul celor 20.000 de brigadieri
voluntari care au terminat lu-
crarea într-un lures de nedescris
și într-un timp record.

Ca director tehnic am condus
de la început pînă la sfîrșit
lucrările hidrocentralei de la
Biczaz și în continuare pe cele ale
hidrocentralei de pe Argeș.
Fiecare mi-a dat emoția și
bucuria lucrului realizat, supu-
nera naturii în folosul omului.
Pe lângă aceasta Partidul m-a
răsplătit moral și material deco-
rîndu-mă cu Ordinul „Steaua
R.P.R.” clasa a II-a și alte
ordine, precum și acordîndu-mi
Premiul de Stat.

Sînt sigur că satisfacțiile nu
se vor opri aici nici pentru mine,
nici pentru mulți alții. Ne
așteaptă noi înfăptuiri mărețe:
terminarea celor 12 hidroce-
trale de pe Bistrița, pînă la
Bacău, care împreună întrec cu
30% Biczazul, terminarea hidro-
centralei Argeș și hidrocentralei
de pe Dunăre, de la Porțile de
Fier, mai mare de 10 ori decît
cea de la Biczaz — pentru a
cîta numai pe cele mai mari
și mai apropiate.

Care fiu de țaran s-ar fi
putut gîndi acum 30 de ani,
cînd am ieșit eu inginer, că
ar putea lua parte la asemenea
lucrări grandioase, necum să
conducă realizarea unor aseme-
nea giganti?

Toate acestea le datorăm
Partidului Muncitoresc Român,
care a știut să canalizeze imen-
sele resurse, morale și materiale,
ale oamenilor spre înfăptuirea
unei patrii socialiste, minunate.

Ing. Ioan RUSMĂNICĂ
laureat al Premiului de Stat

ramură. Una din inovațiile cele mai recente,
la care țin mult, este dispozitivul de rectifi-
cat crucele cardanice la mașina fără cen-
tre. Ea este aplicabilă la toate uzinele
constructoare de mașini și mai ales la
uzinele de mașini agricole. Zilele acestea
am primit vizita tovarășilor de la „Se-
mănătoarea” care mi-au solicitat întreaga
documentație a inovației mele.

Copilului unui om sărac, august 1944
i-a adus nu numai libertate și legitime dre-
turi, ci și demnitatea de om.

Statul nostru socialist a răsplătit cum
n-am visat niciodată activitatea mea.
Mi s-a acordat în două rînduri Ordinul
Muncii și tovarășii mei m-au trimis să-i
reprezent în cel mai mare stat al țării. Din
1957 sînt deputat în Marea Adunare Na-
țională.

La cea de-a 19-a aniversare a eliberării
patriei noastre, gîndul meu împreună cu gin-
dul întregului popor se îndreaptă cu recu-
noștință către înțeleptul și încercatul nostru
conducător, Partidul Muncitoresc Român.

Ion MOLDOVANU
strungar la uzinele „Timpuri noi”
deputat în Marea Adunare Națională

am văzut-o mutîndu-se de pe planurile noastre, ale
arhitecților, pe plaja pustie, și înălțîndu-se metru
cu metru din beton și sticlă. Era — spuneam noi,
arhitectii, care o visaserăm mai întîi pe hîrtie —
Mamaia noastră și o simțeam a noastră, a celor ce
o construim.

Am revăzut-o deunăzi, în zilele toride ale deplinei
ei împliniri. Plaja era acoperită de un strat viu și
mișcător de oameni, pe scările hotelurilor urcau și
coborau veseli oaspeții, restaurantele erau pline.
Dintr-o dată am simțit că nu mai e doar „a noastră”,
că a scăpat de sub tutela creatorilor ei și că — intrînd
în posesia celor cărora le-a fost destinată — și-a
început existența ei proprie.

Abia în acele momente am realizat parcă în
întregime faptul că munca noastră a fost dăruită
oamenilor, bucuriei lor. M-a copleșit un simțămînt
de fericire. Și am alergat să văd încă o dată ansam-
blul hotelier „Parc”. M-am oprit din nou în fața
hotelurilor „Doina”, „Flora”, „Sirena”. De cîte
ori le văzusem în lumile în care, alături de construc-
tori, le urmăream ascensiunea spre înalțuri? Mi se
părea acum greu de crezut că tocmai eu le-am con-
ceput și le-am proiectat...

La Valea Hogeii, după o jumătate de veac

ara aceasta — ca și
în alți ani — mi-am
revăzut satul natal,
Valea Hogeii, de prin
părțile Bacăului, situat
la 40 km de cel mai
apropiat oraș. Satul de unde,
cu o jumătate de veac în urmă,
am pornit la oraș, la gimnaziu.

Mult s-a chinuit tatăl meu,
țaran sărac, ca să mă poată ține
la învățătură la Vaslui și să plă-
tească cei zece lei ce se cuveneau
lunar gazdei. Apoi am urcat
drumul Copoului, la Iași, cu
călimara în mină, pentru a con-
cura la bursa Adamache. Am reu-
șit întîi și m-am simțit în cul-
mea fericirii cînd m-am văzut
instalat la căminul Sturza, într-o
încăpere cu... 20 de paturi.

La vîrsta de 30 de ani am devenit
profesor titular la catedra
de geometrie. Dar viața univer-
sitară era pe atunci întunecată
de obscurantismul fascist. Știința,
adevărata știință, este materia-
listă și umanistă; ea nu se poate
împăca cu fascismul și războiul.
De aceea am apărut, în măsura
puterilor mele, pe victimele tero-
rorii legionare din universități
și am fost unul din semnatarii
Memoriului profesorilor univer-
sitari care cerea, în plină dicta-
tură antonesciană, ieșirea Romi-
niei din război.

Eliberarea țării de sub jugul
fascist mi-a dat și mie, ca și
altor oameni de știință, posibili-
tatea să mă dedic într-un totul
muncii creatoare.

În trecut matematica consti-
tua o simplă secție a Facultății
de științe. Astăzi avem, în cadrul
Universității București, o Facul-
tate de matematică-mecanică de
sine stătătoare, cu sute de stu-
denți și zeci de cadre didactice.

Sub vechiul regim o carte de
știință tipărită în o mie de exem-
plare zăcea cam zece ani în raftu-
rile librăriilor. Astăzi un aseme-
nea tiraj s-ar epuiza de regulă

Rîndurile acestea vor însă să exprime și un alt
simțămînt, mai profund poate ca al bucuriei
creației: cel al recunoștinței față de factorii
și față de condițiile care au făcut posibile ase-
menea admirabile realizări sociale, asemenea împli-
niri pe plan individual. Eram elev de liceu în
zilele memorabilului August 1944, și iată, în ceva
mai mult decît un deceniu i s-au creat unui tînar
arhitect ca mine toate condițiile de a-și dezvolta
aptitudinile, de a-și îmbogăți mereu cunoștințele,
de a colabora la o lucrare arhitecturală cunoscută
acum departe de granițele țării. E satisfacția imensă
de a te realiza pe tine, oferind oamenilor rodul
muncii tale. Înainte de a lucra în colectivul ce a
conceput Mamaia, am elaborat proiectul tip al
unei școli și al unei policlinici, al unui cinema și
al unei grădinițe de copii, recent am realizat un
proiect de ansamblu pentru noul centru comercial
al Țiglinei Galațiului... Între pereții pe care i-am
gîndit eu oamenii gustă plăcerea vizionării unui
film bun, copiii învață să dezlege ecuații, suferinții
își recapătă sănătatea. E o mare bucurie.

Pentru toate acestea, mulțumesc o dată și încă
o dată, în zilele acestui al nouăsprezecelea august
liber, Partidului comunistilor.

Arh. Violeta CONSTANTINESCU
laureată a Premiului de Stat

în cîteva săptămîni sau chiar în
cîteva zile.

Școala romînă de matematică
— făurită de o pleiadă de remar-
cabili oameni de știință — cunoaște
în prezent o mare dezvoltare,
se bucură de un sprijin material
neprecupețit din partea statului
și aduce, la rîndul ei, o contri-
buție sporită la avîntul economiei
naționale. Am fost fericit să pot
înfățișa la congrese internațio-
nale sau prin conferințe la Mos-
cova și la Berlin, la Paris și la
Roma, la Torino, Padova și în
alte locuri cîteva din realizările
obținute de matematicienii romi-
ni în anii puterii populare.

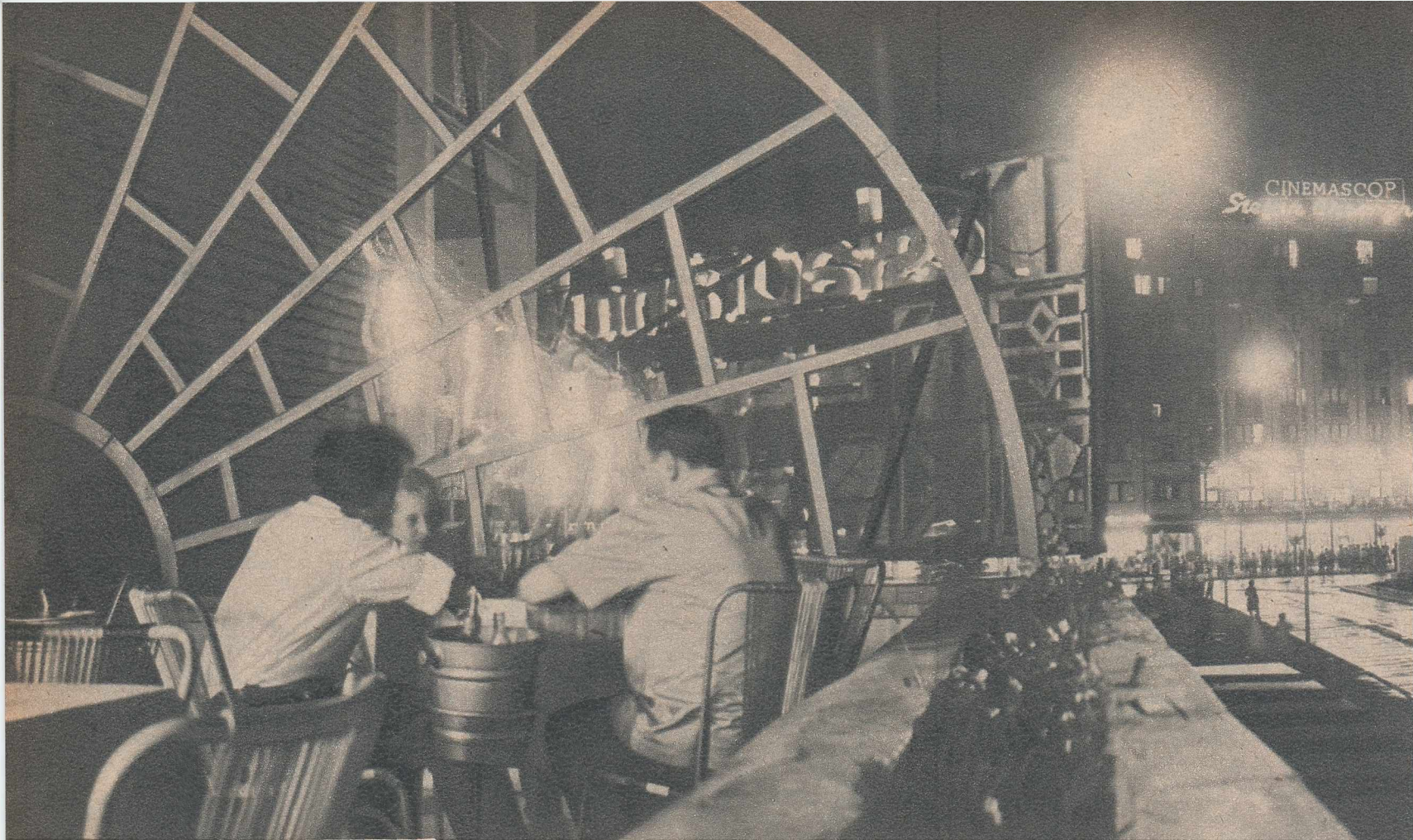
Anul acesta o parte din luna
august mi-am petrecut-o în Valea
Hogeii, satul care pe vremea mea
avea un singur învățător și o
singură sală de clasă.

I-am găsit pe cei tineri și pe
cei vîrstnici preocupați de con-
struirea unei noi școli, de opt
clase, în locul celei de șapte
clase. I-am găsit preocupați de
înflorirea gospodăriei colective.
I-am găsit preocupați de apropiata
electrificare a comunei; puterea
Biczazului a ajuns pînă la cinci
kilometri depărtare de noi.

În vremea mea am fost singu-
rul fecior de țaran care a părăsit
Valea Hogeii pentru a merge la
învățătură. Astăzi, în condițiile
create de regimul nostru, zeci
de fii și fiice de țărani muncitori
din satul meu frecventează școli
medii și superioare.

Ce-ar spune astăzi, dacă ar
trăi, acei bătrîni din satul meu
pe care o viață încrîncenată de
lipsuri și de nevoi îi făcuse să
creadă că săracul tot sărac rămîne,
că la școli înalte nu pot merge
decît bogătanii, că „ce-i din viață,
tot din viață!”

Acad. prof. Gh. VRANCEANU
directorul Institutului de matematică
al Academiei R.P. Romîne

cronica unei nopți ploieștene

de F. BRUNEA-FOX

Până să înceapă spectacolul revuistic, priment de trei ori pe săptămână, valsul și tangoul au și început să-și deseneze elipsele și volutele pe careul de ciment al grădinii. Preludiu vesperal... Încă nu s-a intrat din plin în zodia fluorescență a nopții... Grădina e a uzinelor „1 Mai”. Dansatorii: fete, băieți, sint de la „1 Mai”. De asemenea și publicul (de aceeași vîrstă utemistă cu dansatorii) abia venit în masă compactă și volubilă de la stadion, unde a susținut elanul echipei favorite (firește, „Petrolul”) și care pînă nu va epuiza și ultima exclamație admirativă stîrnită de jocul aprins al „petroliștilor” învingători — Badea, Dridea I, Dridea II, Cojocaru — nu va părăsi scaunele ca să sporească efectivul dansatorilor de pe ring.

Și orchestra de pe scenă tot de la „1 Mai” este. Și torta de ciocolată tronînd impunătoare pe masa de pe terasă. Și garda de onoare ce o înconjoară, compusă din experți (mai vîrstnici) în dansuri clasice și romantice: comisia concursului pentru cei mai buni „valsatori” și „tango... (iști)”. Torta e rezervată perechii campioane și a fost firește concepută de cofetarul cantinei „1 Mai”.

— Ce aveți în program? — I-am întrebat pe responsabilul artistico-cultural al clubului uzinelor „1 Mai”.

— Un scheci inspirat din viața fabricii, cîntece, jocuri populare, romane moderne și o scenetă satirizînd dansurile excentrice. Se produce brigada de la secția energetică. E considerată formația cea mai...

— ...dinamică, desigur.

— Exact, cum spuneți, cea mai dinamică dintre cele 13 brigăzi artistice de agitație ale uzinelor „1 Mai”. Să reveniți s-o vedeți.

— Promis. După luarea de contact cu luminile orașului.

★

În spațiul cuprins între somptuoasele construcții moderne, neonul și electricitatea au preluat solara misiune de a prezenta în continuare și nu cu mai puțină vizibilitate animația orașului, imaginile lui reale și clare. Noaptea e exilată în sălile de cinematograf, ține companie fotografului în atelierul de dezvoltare (are o comandă urgentă), e fundalul sumbru din amintirea reporterului vîrstnic, pe care se proiectează ca o ectoplasmă lumina de felinar a nopților de vară pro-

vinciale, țesute din siluete, din umbre, din fantome, din intermitentul obraz revelat fugitiv de flacăra chibritului. De atari „nocturne” e plină arhiva de stampe a amintirii, care din cînd în cînd, printr-un proces de contraste sociale și urbanistice, se trezesc nu numai moral, ci și fizic, ca reumatismele cronice în durerea din glezna fracturată cîndva, demult, de o groapă „provincială”, în dinții rupți de întîlnirea — tot cîndva, demult — cu stîlpul invizibil al felinarului chior din naștere.

Pe această evocare mumificată, de care e virgină memoria tineretului ivit pe lume o dată cu izbăvitorul 23 August 1944, dată după care urmele crîncene lăsate de bombardamentele războiului fascist au început a fi înlăturate pregătind terenul orașului de astăzi, ne-am urcat să privim de pe terasa blocului-turn, de sus, de la al zecelea, feeria Ploieștiului nou. Blocul-turn, împreună cu alte cîteva construcții de aceeași talie, face parte din cartierul Republicii, cu zeci de clădiri recent ridicate în mahalaua cunoscută altădată sub denumirea „Bariera Cîmpinii”, una din ponositele periferii muncitorești. Anonime pen-

tru automobilistul bucureștean în tranzit, care călătorea cu o sută pe oră spre ruleta și bacaraua cazinoului din Sinaia. Anonime chiar pentru burghezia ploieșteană din centru, pentru magnații țiteiului din vilele cu valeți și cu păuni din bulevardul Independenței.

Văzut din avion, noaptea, orașul de odinioară — cel dinăuntrul centurii incandescente a rafinărilor — își demasca și mai rembrandtian sectoarele municipale, lărgind considerabil zona de întineric, ocupată totuși de majoritatea populației, concentrînd excesul de wați și amperi într-o insuliță centrală. Piloții avioanelor particulare își permiteau fanteria de a coborî pînă nu departe de vîrfurile din grădina cu lampioane a directorului olandez, pentru a admira din zbor „garden-party”-ul organizat uneori de acesta în cinstea vreunei erupții bănoase la Moreni sau Teleajen.

Văzut acuma de pe terasa blocului-turn, orașul e o spuză de scînteieri egal repartizate pe catifeaua nopții, sclipitoare spirală ce-și desfășoară cercurile concentrice jur împrejurul foisorului nostru, isprăvindu-se în becul de mare voltaj al lămpii care lumi-

... neonul și electricitatea au preluat solara misiune de a prezenta, în continuare și nu cu mai puțină vizibilitate, animația orașului, imaginile lui reale și clare.

... ză betonierele, excavatoarele, elevatoarele șantierului de auri, altă importantă lucrare arhitectonică (5.700 de apartamente).

Locatari în pijama citeau pe o bancă, în fața „Flamurii Prahovei”, din care se simțea briza înălțimii își improvizau o dulce zărnitoare; fetița, eleva, în curs coregrafic, repeta pașii de mîine; transistorul conștientului de la „Petrochimica” emitea un concert dirijat de George Georgescu; o gospodină tînără, în halat de casă și cu picioarele goale din papuci (ce plăcută senzație de răcoare procură tălpii nentului!) spărgea simburi de cafea, iar o alta, cu părul argintiu și un pic, cosea un nasture la chișinău de sport ai băiatului, centru de antrenament în echipa de fotbal a „Feroemailului”. Din cînd în cînd se apleca capul peste balustrada metalică și un moment sclipirile de apă se reflectau și deveneau strălucitoare în ochii ei.

— Ceva interesant?—l-am întrebat pe cititorul de ziar.

— Mă uitam să văd ce ni se oferă distractiv la Ploiești, mîine, sîmbătă.

— Și ai găsit?

— Uită-te și dumneata—mi-a

răspuns întinzîndu-mi gazeta.

Reproduc:

„Palatul culturii: brigada artistică de agitație a termocentralei; formația de dansuri și orchestra Rafinării Teleajen; orchestra de balalci a întreprinderii «Feroemail» (ora 18).

„B-dul Independenței: orchestra de muzică ușoară a Băncii de stat; fanfara Rafinării Ploiești și orchestra restaurantului «Bulevard» (ora 18.30).

„Pădurea Păulești: demonstrație de haltere și scrimă (ora 10); orchestra de muzică populară, brigada artistică de agitație și formația de dansuri ale rafinării «Lazăr Edeleanu»; orchestra, brigada artistică de agitație și formația de dansuri ale Fabricii de geamuri Scăieni (ora 17)“.

Bogată duminică!

★

Sub efectul neonului, aleile uzinei „1 Mai” sînt lungi panglici de aluminiu; de departe, halele enorme de sticlă se decupează albe pe neagra tafta a cerului; din cînd în cînd interiorul halelor e fulgerat de o sclipire ca de „flash” și, o clipită, peste stivele de țevi din curte, peste salopeta muncitorilor trebăluind la montarea uriașului turn de sondă tolnit afară, trece un scurt val de lumină viorie.

Ne călăuzește în această vizită nocturnă tînărul nostru prieten și tovarăș Ion Neamțu, secretarul organizației utemiste a întreprinderii, familiarizat nu numai cu topografia și cu fizionomia nenumăratelor și imenselor ateliere — ca unul ce-și petrece vremea în cuprinsul lor, plin de afecțiune și de grijă pentru tinerii muncitori tot atît de destoinici în meserie, pare-se, pre cît am văzut că sînt pe terenul de sport, pe cel artistic și pe cel coregrafic — ci familiarizat și cu secretul feluritelor mașini automate care produc întreaga gamă a matrițelor de forat și a instalațiilor complete petroliere, ca unul ce s-a ocupat intim și îndelung de ele, în calitate de mecanic.

Le-am văzut aceste mașini năzdrăvane. În secția de fabricare a sabelor de forat am văzut miraculoasele mașini care îndeplinesc silitoare și fără greș nu știu cîte operațiuni succesive (cred că 16, după numărul butoanelor), pe baza unui program pe care-l „citesc” și-l execută instantaneu.

Muncitori calificați în tehnologia subtilă a acestor mașini moderne nu fac decît să le supravegheze, atenți ca un capelmaistru la simfonia orchestrei, intervenind la un „lapsus” de notă, apăsînd eventual pe unul din cele 16 butoane ca să-i „amintească” etapa următoare din context, asupra executării căreia ea a avut parcă o vagă șovăială. Preciz, piesa masivă de oțel ce i s-a dat ca „temă” capătă forma și finalitatea dorită, strunguri invizibile o sculptează, polizoare o șlefuiesc la milimetru, ca peste o bucățică de timp un semnal de oprire să anunțe că e terminată.

Tînărul strungar Alexandru Adrian, băiat înalt și frumos, absolvent al școlii medii serale, examinează lucrarea. Burghiul, strălucitor și greu de cîteva ocale, filetat și danturat ca o piesă de orologerie, n-are nici un cusur. E gata pentru a fi trimis în locurile cu sonde, la noi sau în străinătate, unde materialele fabricate la „1 Mai” ne-au făcut faima, ca și specialiștii uzinei acesteia cînd s-au dus să le monteze în multe țări din Asia și din alte continente.

Aflăm aceste lucruri și de la muncitorii de pe platoul de montaj, și de la șeful de echipă Bratu Ion, care a fost în India în anii 1959-60 și 1961-62. L-am găsit pe platoul de montaj, afară, cocoțat împreună cu Nicolae Ion, lăcătuș și fotbalist eminent, cu Voicilă Vasile și Vișinoiu Nicolae, pe gigantul schelet de fier înfățișînd un turn de sondă încă în...fașă.

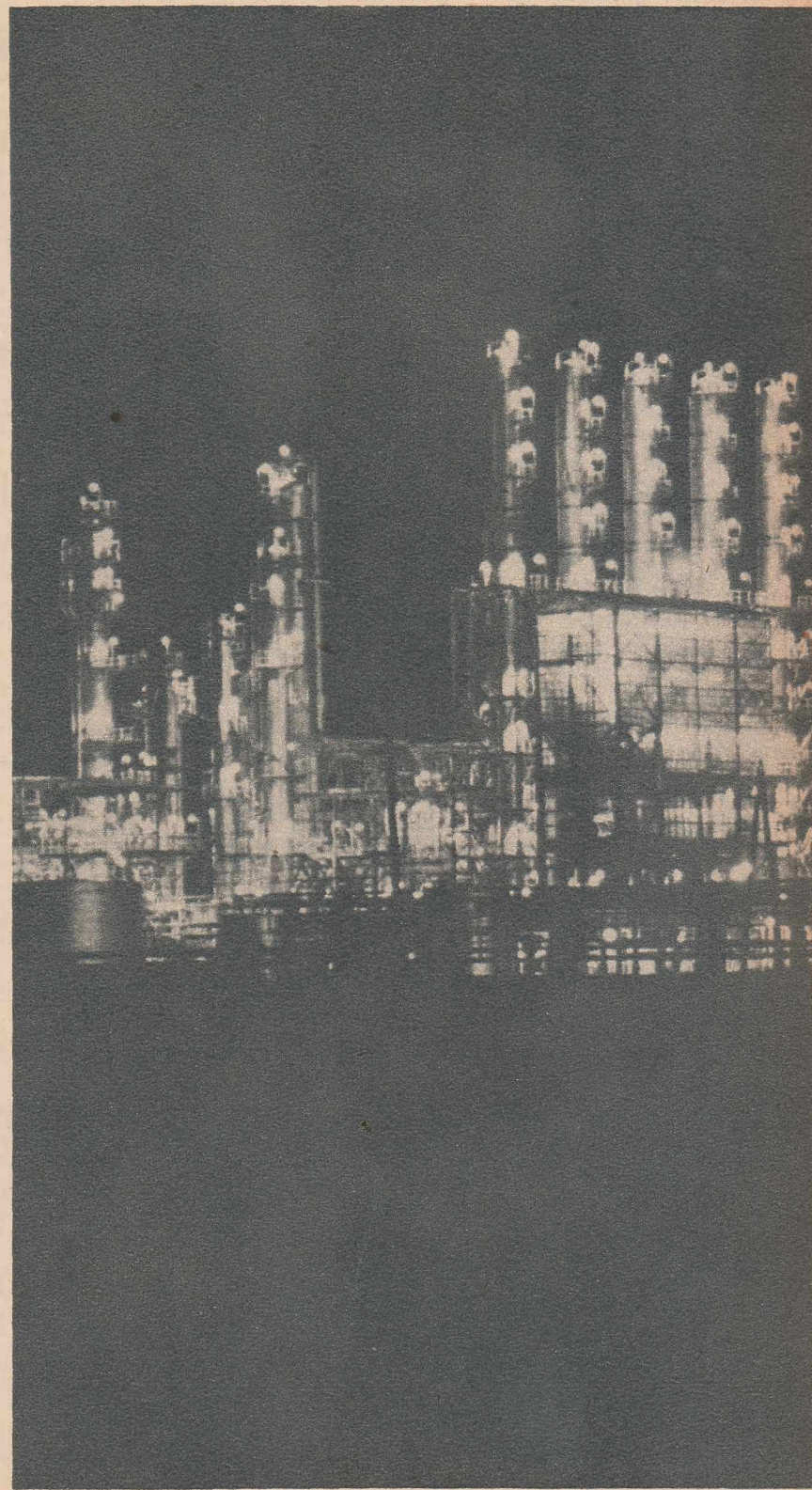
Sentimentul nopții active, productive, infuza prezenței mele aci o tonică încordare. Siguri de iscusința lor profesională, oamenii aceștia își fac munca tot așa de natural, de sîrguitor și de vioi ca și în schimbul de zi. Colosul acesta de metal nu-i intimida,

creînd în conștiința lor un raport între dimensiunile obiectului și potențialul lor fizic. O vor dovedi, cum au mai dovedit-o de atîtea ori, m-am încredințat uitîndu-mă cu cîtă precizie lucrărilor atletice Nicolae Ion, manevrînd și fixînd articulațiile imensului turn.

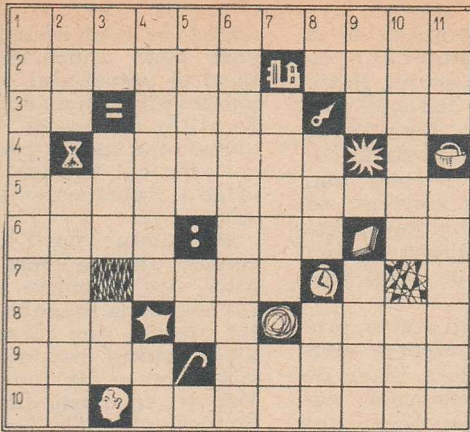
Era miezul nopții. O boare răcoroasă zburlea frunzișul castanilor, din apropiere venea fîșșitul apei de la tulumba grădinarului dirijată spre răzoarele de pe alee, uruitul mașinilor umplea spațiul cu o altă ploaie sonoră. Departe se auzeau claxoanele camioanelor ieșind încercate cu țevi prin poarta uzinei.

Fotografii de Traian PROSAN

... o spuză de scintilei egal repartizate pe catifeaua nopții... Sînt lumina forței noastre de nebruiț, a cărei fărle stă în munca și lupta celor ce muncesc. În marile rafinării ploieștene, în uzinele „1 Mai” și în alte întreprinderi aceste lumini strălucesc noapte de noapte. Pentru că aici lucrul nu încetează niciodată.

DOUĂ

ORIZONTAL: 1) Cu două fețe. 2) În număr de două, țineau cald la picioare — La fel. 3) A vut — Cele două deschizături în care intră porțile ectuzei — Suffix. 4) Regulament. 5) Întia maimuță care s-a ridicat în două picioare. 6) Unde-s doi puterea crește (sing.) — Nutrit pe din două! — Consoane. 7) Neculai Deleanu — Prieten. 8) Impletitură de nulele, cu două torti—Bluză—Localitate. 9) Se execută în doi, când se face în trei mișcări (sing.) — Icre de calitate a doua. 10) Conjuncție latină—Ales din doi sau din mai mulți (fig.).

VERTICAL: 1) Semn ortografic... în temă (2 cuv.). 2) Adverb latin — Dat pe din două. 3) Literă grecească — A cunoaște — Cusme! 4) Instrument chirurgical cu două tășuri — Vitamină în

doău litere. 5) Cele două oase ale bazinului (sing.) — Notă. 6) Instrument muzical format din două lemne (pl.). 7) Păzitorul haremului — În rafală! 8) Pronume la persoana a doua — Întreit! — Unități de timp. 9) Polițai de pe vremuri (pl.) — Program. 10) Unde e vorba de doi ochi și doi dinți — Interjecție. 11) Pronume pentru două fete — Al doilea.

Dezlegarea jocului „OAMENI ȘI OAMENI”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Motani— Vestit. 2) Onorați — Cain. 3) Metis — Sport — L. 4) Iși — Ușor — Pașă. 5) It — Ace — Omenos. 6) Ași — Șefi — Ită. 7) S — Pas — Delicat. 8) Ura — Omușori — O. 9) Politicoși — Pr. 10) Umanitariști. 11) Saci — Ați — Urși. 12) Nimeni — Arlon. 13) Pitice — Voinic.

povestea vorbei

Pentru a reda sensul imbinării noastre de două ori, romanii foloseau un singur cuvânt: *bis*, pe care-l folosim și noi când cerem unui artist, unei orchestre etc. să execute „a doua oară” o piesă care ne-a plăcut. Întrucât nu toată lumea știe exact ce a însemnat *bis*, mulți folosesc cuvântul pentru a cere interpretarea unui supliment, a unei bucați care n-a fost inclusă în program.

Același cuvânt latin, în forma *bi*, apare ca prim element într-o serie de termeni tehnici, cu sensul limpede de „doi”, „dubl” sau „de două ori”: *bivalent* înseamnă „care are două valențe”, avioanele cu două aripi dispune una deasupra celeilalte se numesc *biplane*, despre om se spune că este un animal *biped* pentru că umblă în două picioare (*pedes*, tot în latinește, înseamnă „picioare”), publicațiile care apar de două ori pe lună se numesc *bimănare* etc., etc. Destul de limpede este sensul silabei *bi* și în *binocular*, a cărui primă parte conține un cuvânt din familia lui *bis*, și anume *binocular*, iar partea a doua

DE DOUĂ ORI

se leagă de latinescul *oculus* (ochi).

În schimb există termeni în care prezența lui *bis* nici nu poate fi bănuită de ne-specialiști; printre aceștia se numără *bilanș* și *balanță*.

Deși deosebite ca înțeles, *bilanș* și *balanță* sînt alcătuite din aceleași două elemente: *bis* și *lanx*, adică „taler”, pe latinește. Instrument de cîntărire prevăzută cu două *talere* — așa ne reprezentăm și noi *balanță*; evident, mai cunoaștem și tipuri de *balanțe* care nu corespund imaginii evocate de sensul celor două cuvinte latinești.

În *bilanș* sensul de „taler” s-a transformat, căpătînd un caracter figurat: *bilanșurile* în contabilitate au două părți (activ și pasiv); cînd facem bilanșul unei activități comparăm două aspecte (ce a fost bun, pozitiv, și ce a fost rău în activitatea respectivă). Prin ideea de comparare, de cîntărire, *bilanș* își dovedește înrudirea cu *balanță*, cu care de altfel seamănă foarte mult și ca formă.

Sorin STATI

La drum!

PE VALEA GĂLBINELELOR

Printre minunatele flori care cresc pe munții noștri există unele care ne amintesc de margaretele finețelor, dar ale căror ligule întinse sînt tot gălben-aurii ca și discul florii. Clobanii le-au spus *gălbinele de munte*, neîntîlnindu-le decît sus, pe înălțimi, prin vîlcelele și hornurile stîncoase și umbroase. Botaniștii le-au dat însă și un nume științific, *doronicum carpaticum*. De ce carpaticum? Deoarece aceste flori din familia compozeilor nu cresc în alți munți, ci doar în Carpați, fiind, așa cum se spune, un *endemism carpatic*.

Vara, din iunie pînă la sfîrșitul lui august, auriul gălbinelelor aduce în lumea aspră a vîlcelelor alpine

strălucirea soarelui, multiplicat parcă în zeci și sute de exemplare.

Așa ne apar ele și pe una din cele mai interesante văi din abruptul muntelui Coștila, care se ridică masiv, impunător, deasupra Buștenilor. Și de aceea văii i s-a dat numele de *Valea gălbinelelor*. Apoi, alpinistii care cercetînd Coștila au descoperit noi trasee au extins denumirea, și astăzi avem: *Peretele gălbinelelor*, *Strunga gălbinelelor*, *Colțul gălbinelelor* și chiar *Hotelul gălbinelelor*. Numai că „hotelul” este doar o mică groț, bună de adăpost în caz de ploaie și de innop-tare la mare nevoie.

Și totuși Valea gălbinelelor ar putea primi mai

de vorbă cu medicul

AMIGDALITELE

Amigdalele fac parte din țesutul limfatic și au rolul de barieră în calea microbilor care intră în organismul omeneș pe nas și pe gură. Dar acest rol amigdalele îl pot îndeplini numai dacă sînt sănătoase, cele bolnave constituind un focar de infecție cu consecințe pe care uneori le resimțim toată viața. Sub acțiunea frigului, a consumului de băuturi sau alimente prea reci, amigdalele se inflamează, dînd ceea ce se numește *amigdalită acută*, cu semnele ei caracteristice: frisoane, febră mare, dureri la înghițit, dureri musculare și articulare cu o stare de rău general.

Îndată ce boala a apărut, trebuie să consultăm medicul, care va indica tratamentul necesar, diferențiat în raport cu forma de amigdalită. Amigdalita acută, tratată bine și la timp, se vindecă de cele mai multe ori fără complicații și fără a lăsa urme.

Sînt însă persoane care din diferite cauze — cum sînt: frigul, boli ale nasului care obligă la respirația pe gură, sinuzitele și vegetații ale nasului — se îmbolnăvesc de amigdalită cronică. În acest caz nu vom mai avea semnele din forma acută. Boala se manifestă cu tuse uscată, ușoare dureri și înțepături în gît. La compresunea amigdalelor, efectuată de medic, se constată că din acestea iese o secreție purulentă. Forma aceasta de amigdalită dă complica-

ții numeroase la organele de vecinătate, ca laringite cronice, bronșite cronice și, prin înghițirea continuă de puroi, gastrită și apendicită.

Puroiul provocat de amigdalita cronică și trimis prin vasele sanguine ajunge în cele mai îndepărtate părți ale corpului. Nu rareori, după o infecție amigdaliană apare un reumatism acut care, prin complicațiile cardiace ce le poate da, îmbolnăvește omul pentru toată viața. De asemenea amigdalele pot îmbolnăvi glande cu secreție internă, rinichii etc.

Copiii cu amigdalită cronică vor suferi întîrzieri în dezvoltarea lor, ei purtînd amprenta unei debilități generale.

Ce avem de făcut? În primul rînd să consultăm medicul. El va stabili ce tratament trebuie urmat. În general, în cazul amigdalitei acute fără recidive tratamentul medical conservator va fi suficient. În cazul amigdalitei cronice de cele mai multe ori se impune tratamentul radical chirurgical, care constă în extirparea amigdalelor.

Dacă nu ne vom conforma indicațiilor medicului, întîrziînd intervenția, în organele afectate boala va evolua, organul făcînd o boală pe cont propriu, iar extirparea amigdalelor nu va mai aduce nici o ameliorare.

Dr. Silviu GHEREA

S ȘI MAT

DACĂ JILTURILE AR PUTEA VORBII...

Sînt vreo zece jilturi. Înalte, masive, cu o complicată sculptură în lemn de nuc și cu o tapiserie bogată, lucrată într-o piele scumpă, peste care scurgerea anilor și-a pus pecetea. Se află în holul în care funcționează casa de bilete a agenției „Navrom” din Sulina. Dacă te apropii mai mult de ele vei observa că în dantelăria de lemn a spătarelor sînt sculptate trei litere împletite între ele cu măiestrie: „C.E.D.” Nu-ți trebuie prea multe investigații pentru a afla istoria lor: sînt fotoliile din sala de consiliu a răposatei „Comisii Europene a Dunării”, care ne-a încălcat

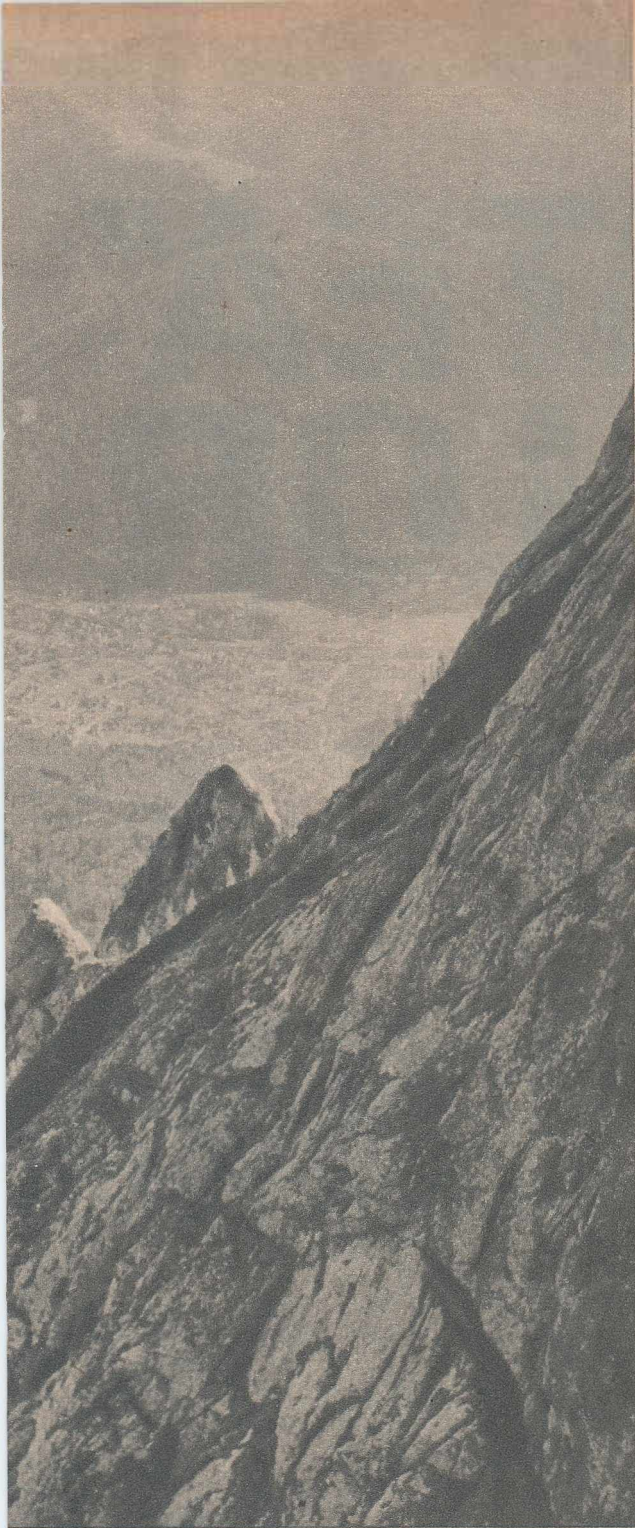
suveranitatea națională timp de decenii de-a rîndul. La luarea celor hotărîri îndreptate împotriva interreselor poporului nostru și a independenței noastre naționale n-au fost martore mute aceste jilturi! Ele n-au din păcate grai. Dar oamenii nu uită. Și dacă astăzi nu sînt decît un obiect de ironie la adresa trecutului, duse fiind într-un muzeu de istorie jilturile ar putea vorbi și mai mult despre timpurile, din fericire apuse, cînd burghezia romînească vinduse monopolurilor occidentale gurile Dunării, ca și întreaga țară de altfel.

V. VIȘAN

În inima Deltei Dunării, la Maliuc, pe locuri altădată pustii, este astăzi un adevărat orașel al cărui locuitori — chimiști, hidrologi, biologi, botaniști, specialiști în probleme de mecanică etc. — sînt cu toții lucrători ai Stațiunii experimentale stuficele Deltei Dunării.

Alături de blocurile cochete construite pentru mica populație a Maliucului, se află și clădirea birourilor și laboratoarelor stațiunii, astfel construită și finisată încît să asigure specialiștilor în cercetarea stufului și condiții cit mai bune de muncă, dar și o ambianță plăcută. Iar printre elementele ce compun această ambianță se află și lucrări de artă, dintre care cele mai interesante ni s-au părut cele două mozaicuri reproduse în fotografiile alăturate.

Mozaicurile împodobesc pereții holului de intrare în clădire. Subiectul lor

mulți oaspeți. Desigur nu dintre cei care fac primele drumuri în munte, dar cei care au parcurs mai toate potecile marcate din Bucegi, care au urcat creasta Bucșoiului sau Valea Mălăeștilor și au cunoscut fiorul ce îl dau hătașurile de pe Brina Mare a Caraimanului sau Brina Caprelor de pe Bucșoiul pot încerca ascensiunea, în tovarășia de neînlocuit a unui bun cunoscător al locurilor și cu echipament potrivit.

Faptul că Valea gălbinelelor este trecută printre traseele alpine, fiind categorisită la gradul de I B, nu trebuie să sperie. Pentru a parcurge această vale nu este necesară coarda alpinștilor; nu se escaladează pereți abrupti, ci doar aici-colo este nevoie și de ajutorul brațelor pentru a învinge obstacolele puse în cale de câteva săritori. De altfel și acestea pot fi ocolite.

Să facem acum cunoștință cu Valea gălbinelelor.

Din Bușteni, de la Căminul alpin, se urcă domol prin codrul de fag de pe Munticelul. După o oră de mers, din poteca marcată cu triunghi roșu se desprinde spre stînga o alta, marcată cu bandă albastră. După o altă oră de mers se ajunge la refugiul alpin Coștila, din valea cu același nume.

De la refugiu, poteca, mai firavă și nemarcată, ține un timp malul drept (cum se urcă) al Văii Coștiliei, apoi spre dreapta urcă pieptiș coama cu jnepeni care desparte Valea Coștiliei de Valea gălbinelelor. Pe versantul celălalt poteca se strecoară abil printre ultimii molizi și coboară în firul văii. Pădurea a rămas în urmă și începe ascensiunea propriu-zisă a văii pietroase, întreruptă aici-colo de „săritori”. După ce se trec primele două, iar a treia este ocolită, în stînga văii apare, impunător, Peretele gălbinelelor, iar în dreapta se vede Colțul gălbinelelor.

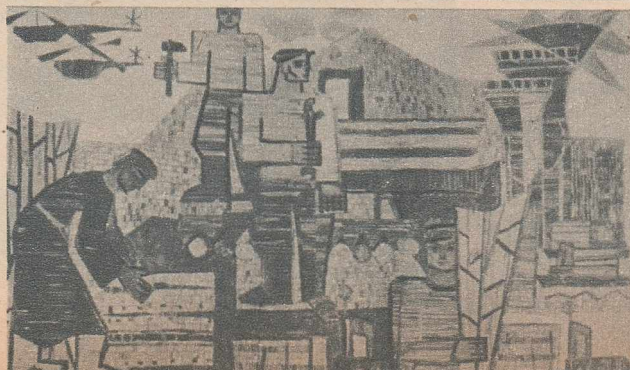
Urcusul continuă accentuat pe o serie de trepte înalte pînă în Strunga gălbinelelor, de unde hătașul coboară în Valea scorușilor, pentru a urca apoi, pe această vale, pînă în Brina Mare a Coștiliei. Urmîndu-se brîna, spre stînga se trece în căldările de obîrșie ale Văii Coștiliei și de aici, pe turnul lui Gelezanu, se iese în platoul Bucegilor după 6-7 ore de la plecarea din Bușteni. Drumul n-a fost ușor, dar satisfacția spectaculoaselor priveliști și plăcerea învingerii unui drum care, de jos, pare inaccesibil recompensează eforturile.

Gh. EPURAN

IECTUL, PRIMĂ

constitue munca de recolare a stufului — pe de o parte așa cum se făcea în trecut, cu mijloace primitive manuale, pe de alta așa cum se face astăzi, cu mijloace înaintate, industriale.

Aceste lucrări ornamentale sînt valoroase atît din punctul de vedere al conținutului lor de idei și al realizării artistice, cît și din acel al tehnicii cu ajutorul căreia au fost executate. Într-adevăr, materia primă care a stat la baza realizării mozaicurilor nu a fost cea clasică; nu s-au folosit aici nici pietricelele colorate, nici bucățelele de sticlă, le ceramică sau de alte materiale, ci numai bucățele de... stuf. Colorate livers și îmbinate între ele cu măiestrie, bucățelele de stuf creează un ansamblu plăcut ochiului și cu atît mai interesant cu cît materia primă constituie însuși subiectul mozaicurilor.

din toată lumea

MISTERUL COROANEI DE LA WAWEL

În paraclisul regelui Sigismund, din Wawel, fostul palat regal din Cracovia (R.P. Polonă), astăzi muzeu, există, atrînat de plafon, un vultur cu o coroană ornată cu „sticlețe colorate”. Nici unul din cataloagele muzeului nu-l menționa și nimeni nu i-a acordat atenție. Dar, în timpul recentelor reparații ale paraclisului, un bijutier, examinînd coroana, și-a dat seama că este impodobită cu un brillant de zece carate și cu șase rubine mari. Muzeograful caută în prezent să dezlege misterul coroanei vulturului de la Wawel.

DOVLEAC, NU GLUMĂ!

O dată la doi ani are loc în vechiul oraș Klustendil din R.P. Bulgaria o expoziție internațională de fructe și legume, cu participarea tuturor țărilor balcanice. La expoziția din acest an una din medalile de aur a fost obținută de acest dovleac gigantic, prezentat de producătorii bulgari. Voinic trebuie să fie cei care-l poartă pe umeri: dovleacul cîntărește 74 kilograme.

... ȘI UN PESCUITOR DE PERLE

În Republica Populară Ungară au luat sfîrșit lucrările de analiză a datelor obținute în cadrul recensămîntului ce a avut loc în anul 1960. Dintre cei 10.000.000 de locuitori ai țării, 5.312.800 lucrează în diverse ramuri ale economiei naționale. Cea mai frecventă profesiune în industrie s-a dovedit cea de lăcătuș, cu care se ocupă un număr de 123.597 persoane; pe locul doi s-a situat meseria de croitor, cu 69.500 de oameni; numărul șoferilor depășește 60.000, la care se pot adăuga cei 37.000 de conductori de tractoare; însemnat este și numărul cadrelor medicale (peste 50.000), al celor ce lucrează în învățămînt (72.000) și în domeniul literaturii și artei (12.774). Dar există și profesii ce ar putea fi numite unice. În regiunea lacului Balaton a fost descoperit un... pescuitor de perle. Mai există în Ungaria și un meșter în confecționarea săbiilor, precum și un om a cărui meserie este stîrpirea popindăilor.

CULESE... PE LITORAL

...Pînă mai acum cîțiva ani, la Eforie-Nord apa potabilă era adusă în cisterne pe calea ferată. În prezent două sonde cu mare debit (numai una din ele dă 2,5 vagoane pe oră) scot apă potabilă de la o adîncime de circa 400 m.

...În 18 ani, capacitatea de cazare a stațiunii Eforie-Nord a crescut de aproape zece ori (de la 650 paturi în 1945 la 6.300 paturi în 1963).

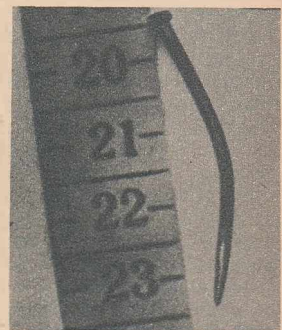
...Noul far din Constanța are o înălțime de 58,20 metri. Lumina lui, produsă de lămpi cu vapori de mercur, se vede de pe mare de la o distanță de aproape 40 de kilometri.

...Acvariul din Constanța, inaugurat la 1 mai 1958, cuprinde circa 2.000 de exemplare, unele foarte rare, din fauna marină a țării noastre și sînt expuse în circa 60 de bazine-acvarii.

...Portul turistic Tomis din Constanța, construit recent pentru hidrobuzele care fac legătura pe apă între stațiunile de pe litoral, se află chiar pe locul portului vechii cetăți Tomis.

UN CUI EXTRAS DIN INIMĂ...

Micul Mișa Banici din Sverdlovsk, în vîrstă de 10 ani, se juca într-o bună zi cu prietenii săi. Jucăria lor era o arbaletă. Folosind un cui drept săgeată, unul dintre copii a țîntit în Mișa.

Cuiul s-a înfipt în pieptul băiatului, i-a străbătut inima prin ventriculul drept și s-a oprit în sîra spinării. Și totuși Mișa a fost salvat de la moarte. Doctorul Zveriov din Sverdlovsk, printr-o operație ce a durat trei ore, în care de tot atîtea ori s-a recurs la masarea inimii pentru a readuce viața în trupul copilului, a reușit să extragă cuiul. În fotografie: cuiul de 4 cm care a străbătut inima lui Mișa Banici. De remarcat că din cauza forței și vitezei cu care a pătruns, cuiul s-a îndoit.

TETANOFILIE...

...înseamnă colecționarea de încălțăminte. La Marsilia a apărut de curînd un „Club al tetanofililor”, ai cărui membri colecționează tot felul de ghete, pantofi, botfori, cipci, mocasini, botine, sandale și cizme, din toate epocile.

„LIBERTATEA” LOR

de POP Simion

Îmi aduc aminte de o fotografie unică în felul ei, tulburătoare prin forța și simbolurile pe care le cuprindea: în 1917, soldații americani care se imbarcau pentru Europa spre a lupta contra militarismului prusac — printre voluntarii care au participat la război se afla și Ernest Hemingway — au reconstituit cu trupurile lor, pe un teren vast, grandioasa Statuie a Libertății de pe țărmul Atlanticului. Alcătuiseră deci soldații de care vorbesc — 18.000 la număr — o cutremurătoare statuie vie în care pulsau zecile de mii de kilograme de sînge cald, omenesc, pus în mișcare de 18.000 de inimi; o colosală statuie în carne și oase, formată din trupurile gata de luptă ale celor 18.000 de combatanți; o impresionantă statuie care privea și gîndea, căreia i se imprumutaseră, pentru o nobilă clipă, ochii și gîndurile celor 18.000 de ostași. Era acesta un omagiu adus ideii de libertate, slăvirea drepturilor omului dintr-un viitor care se părea că va fi scutit de bombe, de grindina metalică a proiectilelor, iar lumea se presupunea că va intra într-o epocă în care personalitatea umană să fie cultivată în chip armonios și multilateral. Dar acesta a fost doar un vis — sincer, curat, generos — al celor 18.000 de soldați, vis care s-a destrămat în chiar clipa cînd oamenii aceștia, gata de luptă în numele ideii de libertate, au dispersat uriașa statuie vie pe care o alcătuiseră cu trupurile lor îmbrăcate în postav militar. Cele 18.000 de speranțe au fost imediat, și de atunci încoace consecvent înșelate, au fost ucise de 18.000 de ori în răstimpul care a trecut de la acea dată memorabilă.

Libertatea are frunte inspirată, înaltă, ochi limpede și obraz curat, luminos, cu trăsăturile impregnate de ideea speranței, înțelepciunii și fericirii pe pămînt, așa cum a conceput-o marele sculptor, autorul vestitei statui; libertatea e asemuită cu o

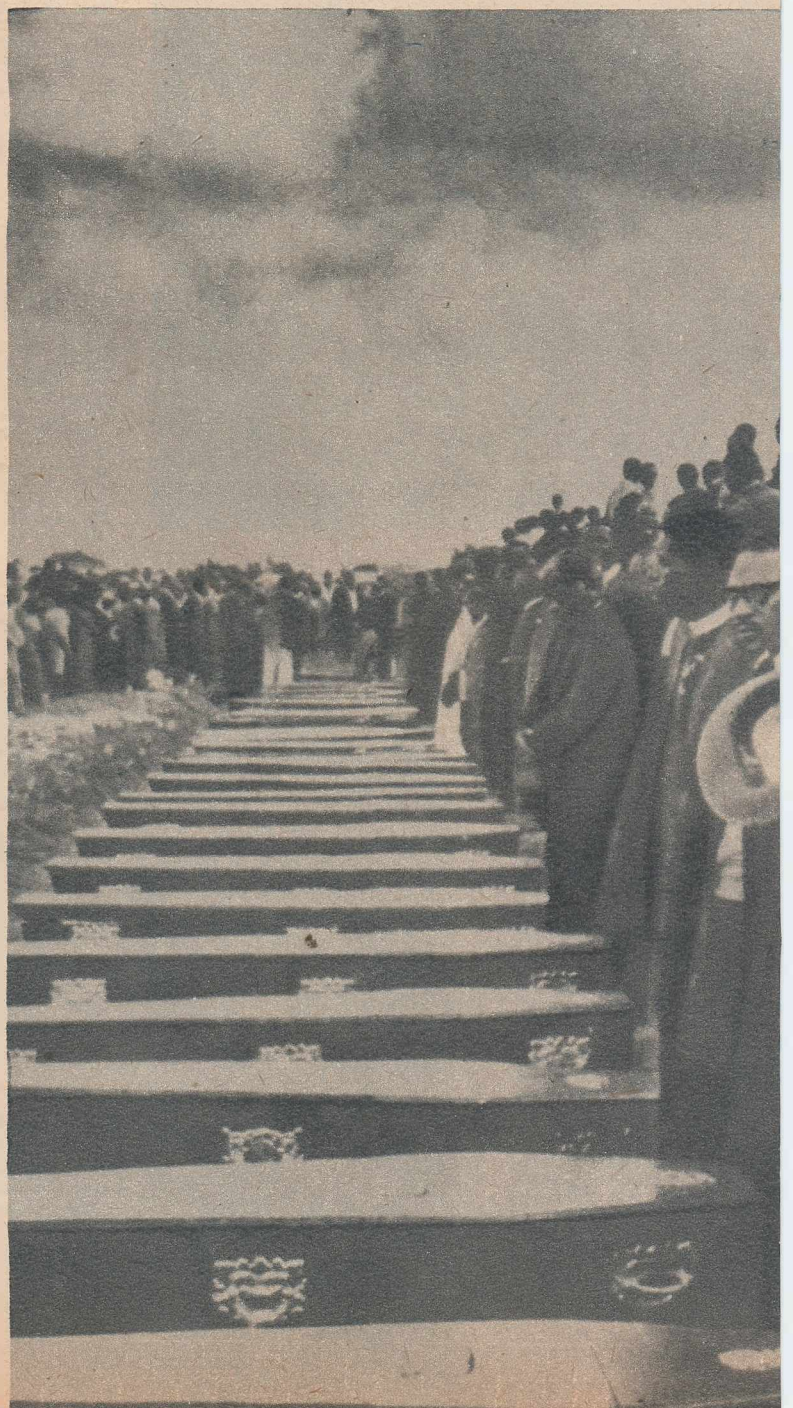
femeie frumoasă, voluntară, energică, ce ține într-o mînă simbolică torță a adevărului, prin care glorifică virtuțile „lumii noi” așa cum au vrut-o Lincoln și Whitman. Dar libertatea stă cu fața întoarsă spre nemărginirea oceanului, ea are ochii de piatră și suferă de o gravă și cronică miopie; în spatele ei, spre continent și în statele care formează așa-zisa „lume liberă” — fie că e vorba de dictaturile militare din America Latină, de Spania franchistă ori de regimul marionetă din Vietnamul de Sud — acolo se lăfăie dezmățul capitalului, au loc crime segregacioniste, greve înăbușite în sînge, jafuri coloniale, mizeria colcăind în cartierele mărginașe, în vreme ce pe Broadway, la Bonn, în Madrid ori în orașul de pe Tamsisa armate de polițiști apără cu bastonul de cauciuc libertatea de jaf a marilor magnați și, totodată, libertatea de a muri de foame a milioanele de trudi-tori.

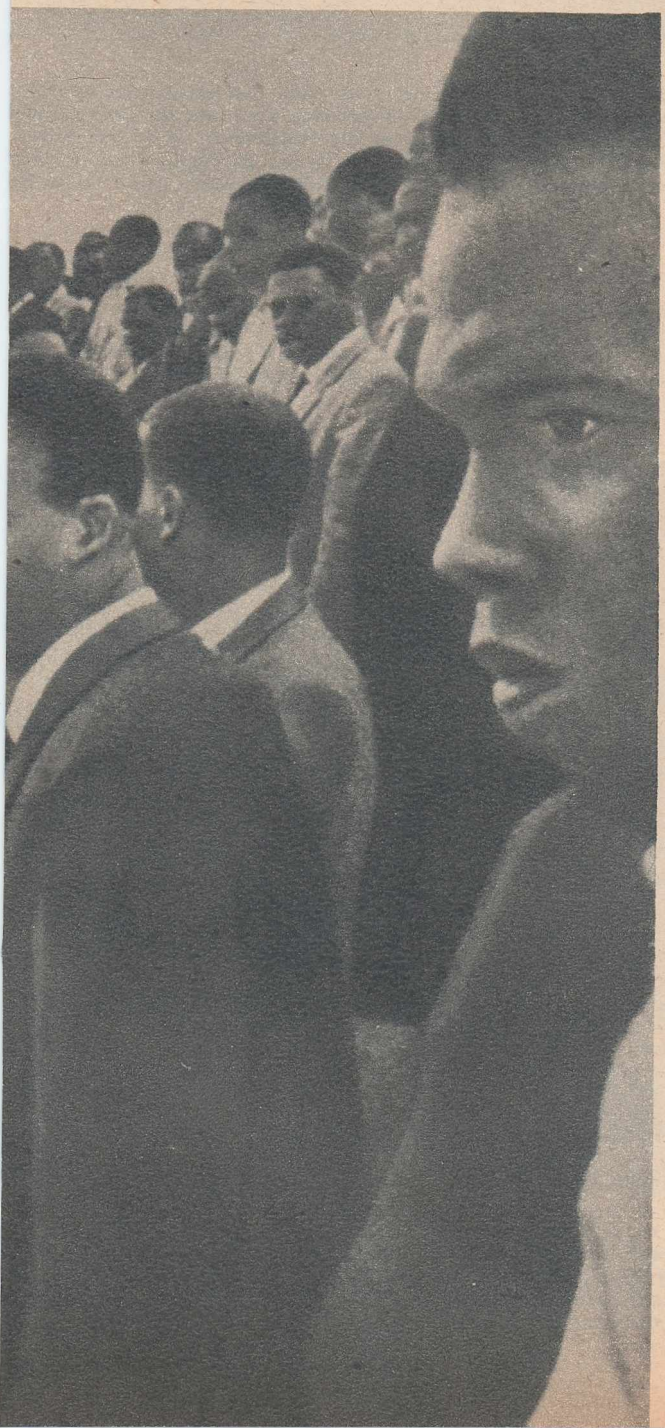
Am văzut recent, într-o publicație ilustrată engleză de mare tiraj, o caricatură (a lui J. Day) în care vestita Statuie a Libertății apare reprodusă în chip mozaical din bastoane de cauciuc polițiste; nu este acesta numai un truc simbolic al caricaturistului, ci o realitate dureroasă și crudă. Este imaginea pe care o contrapune, de fapt, Occidentul contemporan aceluși gest unic, tulburător, celor 18.000 de soldați din anul 1917; este imaginea expresivă a ideii de „libertate a omului” tip occidental capitalist, colonial, august 1963. O argumentăm prin cîteva documente fotografice.

Imaginile amintesc de „libertăți” pe care le-am cunoscut și noi cîndva, sub capitalism.

De aceea realitățile sumbre ogîndite în fotografiile de față ne ajută să prețuim cum se cuvîne marile și adevăratele libertăți pe care poporul nostru muncitor le-a cucerit sub flamura lui August 23.

Ai zice că e vorba de o scenă panoramică din ultimul film al lui Visconti sau Bardem: un cer vast, sugestiv, deasupra unei mulțimi negre, copleșită de o durere mută. Nu; ceea ce vedeți nu este nicidecum o „punere în scenă”, opera vreunui strălucit regizor, care cu prețul unui zăbucium artistic deosebit ar fi realizat o cutremurătoare scenă de masă. Durerea de pe fețele oamenilor din imagine nu este una actoricească, obținută din niște figuranți în schimbul cîtorva lire italiene sau pesetas spaniole. Durerea lor vie, neagră și nepotolită, a fost declanșată de sălbaticile repriziuni ale poliției rasiste din Sharpeville (Republica Sud-Africană), care tras în mulțime, omorînd zeci de negri.

— Începînd de azi, miss, va trebui să vă schimbați locuința — par a spune acești polițiști londonezi, care s-au obișnuit de mult să nu mai fie niște „gentlemen”; ei evacuează cu brutalitate pe cetățenii nevoiași din cartierul St. Pancras, dînd astfel o mîină de ajutor marilor proprietari care își sporesc neconținut veniturile.

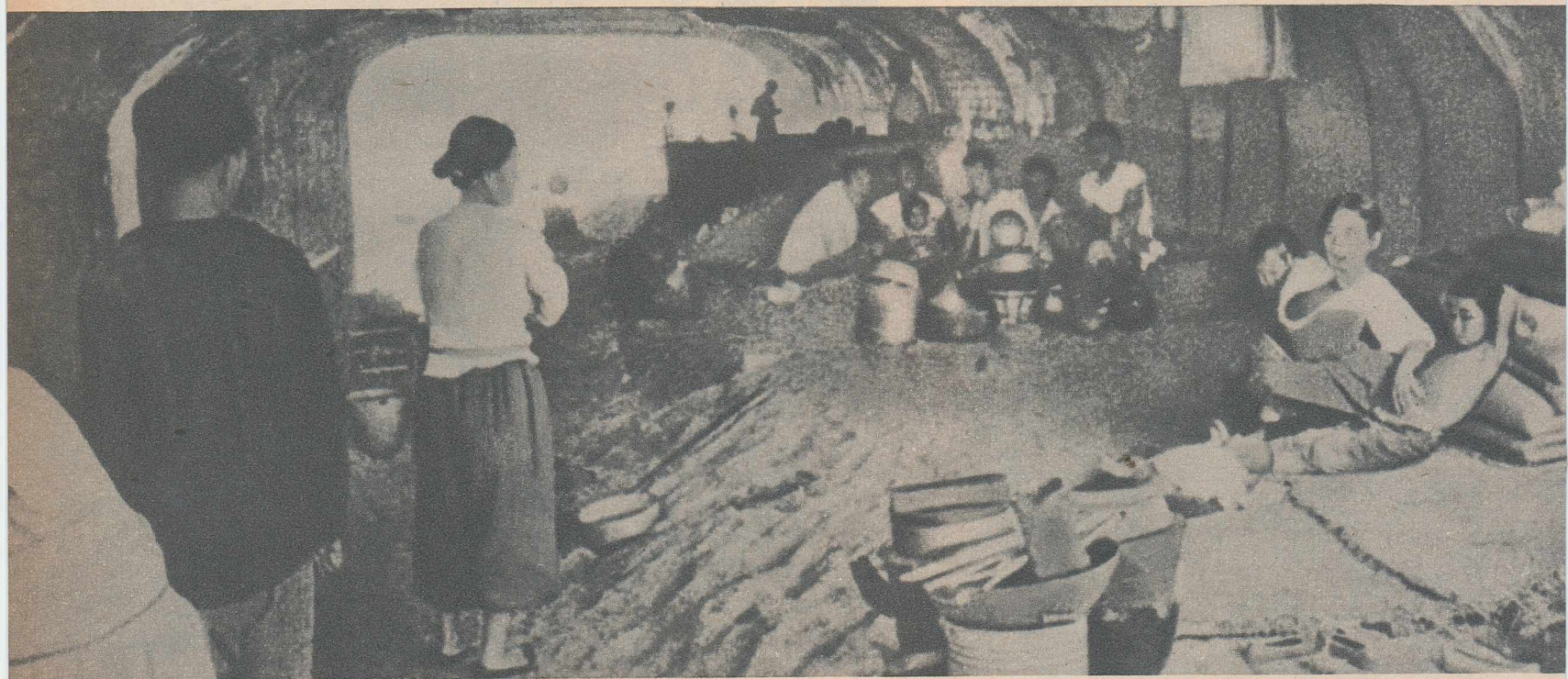

„Vina” acestui tînăr este de a fi demonstrat pentru pace pe o stradă din Stockholm. El, ca și ceilalți luptători pentru pace, este ținta unor adevărate „vînători” la care se dedau polițiștii din Occident, înarmați în acest scop cu pistoale, bîte de cauciuc, substanțe chimice, tulumbe pompierești și... cîini în zgardă. Rușinoasă misiune!

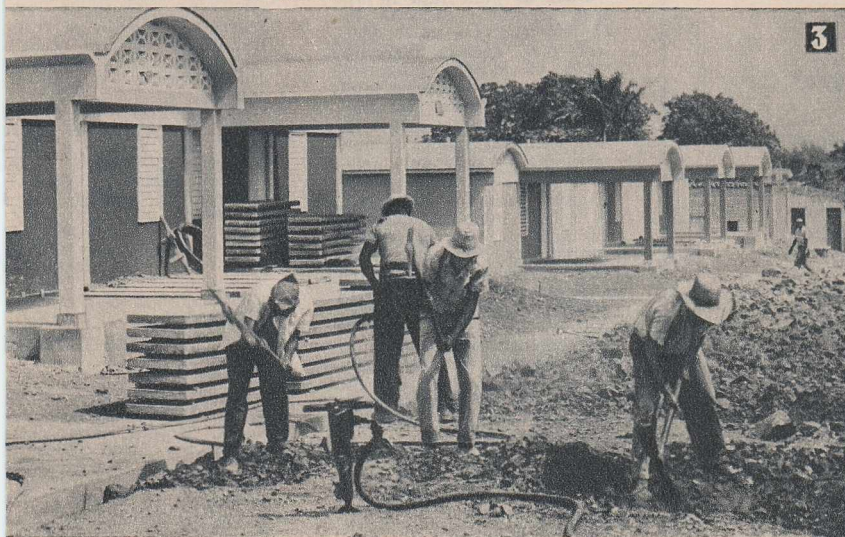

Imaginea nu ne prezintă nici păpi, nici cruci, nici procesi
funerare; totuși e vorba de moartea unui om, de prăbușirea
definitivă: țăranului Walther din Holzhausen (R.F. Germană) și
vinde avutul la licitație. Este imaginea particulară a unui pro-
economic mai general, pe care politica autorităților de la Bo-
il adâncește mereu.

Oficialități americane au declarat recent că vor sprijini în
continuare clica lui Ngo Dinh Diem din Vietnamul de Sud.
Înseamnă deci că acest călău diemist are solda asigurată; va
mai omorî în torturi și alți patrioți sud-vietnamezi.

Un ziarist occidental exaltat ar putea scrie, pe bună dreptate, că sărăcimea din Seul (capi-
tala Coreei de Sud) este scutită de orice fel de impozite. Locuind sub un pod, de pildă, nu și
se cer bani de chirie, de lumină, de apă; și se cer în schimb nervi tari, pentru că pe șoseaua
de deasupra circulă zi și noapte autoblindate ale armatei americane și multe tancuri, a căror
prezență nu este străină de teroarea și mizeria care domnesc în țară.

1 Peste 5.000 de țărani belgieni au manifestat pe străzile orașului Mons, împotriva majorării impozitelor agricole.

2 La cea de-a V-a ediție a Festivalului de teatru în aer liber de la Szegeed (R. P. Ungară) a luat parte și cîntăreasa romină de operă Zenaïda Pally. Iat-o (a doua din dreapta) alături de Ferenc Szalma (de la Opera din Budapesta), Bruno Prevedl (Scala din Milano), Margherita Roberti (Metropolitan—New York) și Peter Glossop (Covent Garden—Londra), mulțumind publicului la sfîrșitul unui spectacol cu opera „Trubadurul” de Verdi.

3 În orașul Santa Clara (Cuba), pe locurile unde altădată se aflau numai cocioabe, s-au ridicat în ultima vreme numeroase construcții pentru oamenii muncii. Fotografia înfățișează un aspect din cartierul „America nouă”.

4 Magnații argentinieni, aserviți intereselor monopolurilor nord-americane, precum și reprezentanții diplomatici ai S.U.A. la Buenos Aires, au și început să ducă un război secret de subminare

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocronica

de la etajul V

ÎNDĂRĂT

Nouăsprezece ani (așadar, peste oțteva luni de zile — două decenii) — o perspectivă: sult ce culmea a două decenii de viață, privitorul poate surprinde lesne cu ochii străle și treptele pe care se-astrăbătut pînă a ajunge la înălțime. Azi îl înțelegi mai bine pe Ier. ca ce să ne uităm în rîndurile acestea de popas și dinstire? Redacția ne-a propus sportul. Bineînțeles, de acord.

Iată-l: Jos, la nouăsprezece ani distanță, el ne-a spus ce a mină, pîrpiriu cum l-am lăsat în 1944, și începîm urcușul, și ne îndeamnă să ne uităm și să nu uităm.

— Nu — strigă el — nu vorbă de cifre, e vorbă de altceva, e vorbă despre o idee.

— O idee?

— Cea dintîi care-ți vine și trebuie să-ți treacă prin minte.

— Dar prima idee, legată de faptul Eliberării... este însăși eliberarea.

— Da.

Așa este, într-adevăr. Cred că se cuvine să pomenim, la un toast, măcar oțteva dintre vîfregille de care s-a eliberat sportul.

Mai întîi, sportul românesc s-a eliberat de micime. Toate cele de acum nouăsprezece ani sînt și ne apar — și nu numai prîvul din punctul unde ne aflăm, ei realmente — neverosimil de mici. Și stadioanele (mai cinstit spus: terenurile), și numărul participanților și o competiție (cel mult o cîfră cu două zerouri în coadă), și calitatea recordurilor și performanțelor

în întrecerea internațională. Cu cît trece vremea, cu atît regimul capitalist face o mai bună propagandă în serviciul socialismului — simpla alăturare a statisticii din 1944 cu statistica din 1963 fiind explozivă.

Expunîdu-și o dată părerea (iremediabil proastă) despre contemporanii săi cu putere și titluri de noblețe, Beethoven cerea scriitorilor să demaște, citez din memorie: „sufletele calice” ale vremii. Foarte potrivită expresie pentru a defini meschinăria în gîndire și construcții a burgheziei de la noi. Foarte potrivită pentru a caracteriza maladia de care a scăpat, prin energie și îndelungat tratament, și mișcarea noastră sportivă. Calice apare ANEF-ul, cel mai mare stadion al Romîniei regale (25.000 de locuri, majoritatea în niște biete tribune durate din lemn), în comparație cu „23 August”, de 70.000 de locuri și cu încă zece stadioane ultramoderne. Calice federatia de volei și baschet cu ședințe trimestriale la o bere — în comparație cu activitatea federației de azi, care ține legătura telefonice, telegrafice, prin radio și cablu transoceanic cu patru continente întru preclzarea calendarului internațional. Calice era bugetul, calice sprîjnul (sau bașgul?) acordat de stat, calice erau, inevitabil, aspiranții. Intrucît, după cum se știe, istoria nu-și propune decît sarcinile pe care le poate rezolva, sărmanul și bravul ev mediu al sportului nostru amator nu îndrăznise a-și

fixa ca obiectiv decît cel mult un drum pînă la Olimpiadă și, ca vîr, calificarea într-o semifinală la atletism. Calice erau toate ierl, în comparație cu totul, astăzi.

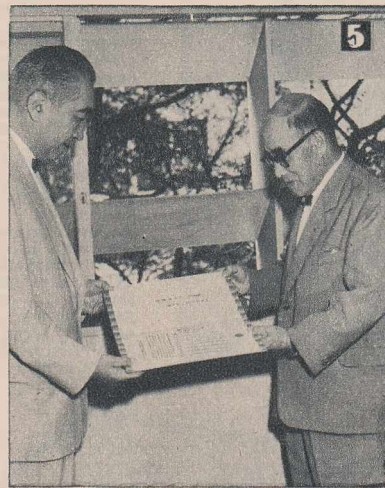
Eliberarea de micime a determinat și eliberarea dintr-o anume și „eternă” categorie socială, dacă se poate spune așa, a orînduirii sportive internaționale. Împărțită într-un fel de clase (I-a, a II-a, a III-a), lumea sportului cunoștea, de mult statornicitate, o ordine a iururilor care, asemeni altor „ordini” „veșnice” sau numai „pe o mie de ani”, părea indestructibilă. Din prima categorie făceau parte țările avansate, al căror reprezentanți intrau în posesia campionatelor mondiale și a titlurilor olimpice cu aceeași regularitate și tot atît de firese precum sînt primiți la Oxford tinerii de familii bune din Lancashire.

Invizibil „rezervate numai pentru albi sportului”, medalile de aur erau și păreau la București inaccesibile. „Nu-s de noi” — se spunea.

Și iată că azi sînt. Au devenit „de noi”. De Iolanda Balaș. De Iosif Sîrbu. De Olga Orban. De handbaliști. De canotori. De jucătoarele de tenis de masă. De noi.

Pentru că, eliberat din categoria a III-a, sportul românesc a ajuns, urcînd urcînd, în categoria I a lumii.

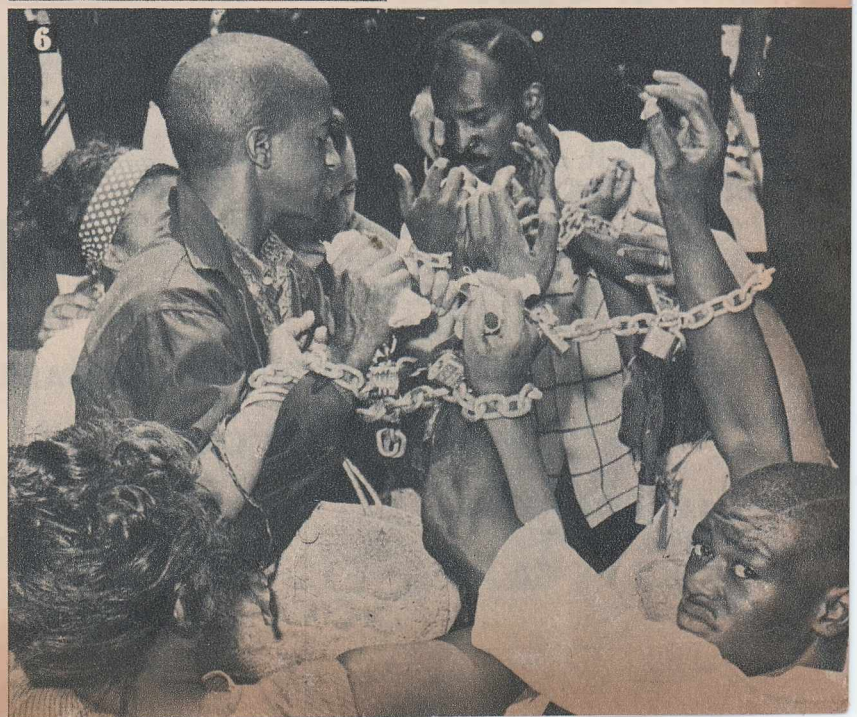
AI. MIRODAN

5 împotriva președintelui nou ales al Argentinei, Arturo Illia, care-și va prelua funcțiile la 19 octombrie a.c. Acesta a declarat recent că intenționează să pună capăt politicii înrobitoare a Fondului valutar internațional și să denunțe contractele încheiate anterior cu societățile petroliere străine. În fotografie: Arturo Illia făcînd prima vizită la palatul prezidențial.

6 Comitetul japonez pentru organizarea Olimpiadei ce se va desfășura în 1964 la Tokio a început distribuția invitațiilor oficiale. Prima invitație i-a fost înmînată lui Tsunenori Takeda (stînga), președintele Comitetului olimpic japonez.

6 New York. În fața unui șantier de construcții din cartierul Brooklyn, muncitori de culoare își exprimă protestul împotriva dîsriminării rasiale practice de antreprenorii la angajări, printr-un mod simbolic lanțuri la mîini.

CĂTRE CITITORI

Din cauza unor greutăți de ordin tehnic nu am putut include, în numărul de față al revistei, programul posturilor noastre de radio și televiziune. Începînd cu numărul nostru următor, vom relua publicarea cu regularitate a acestui program.

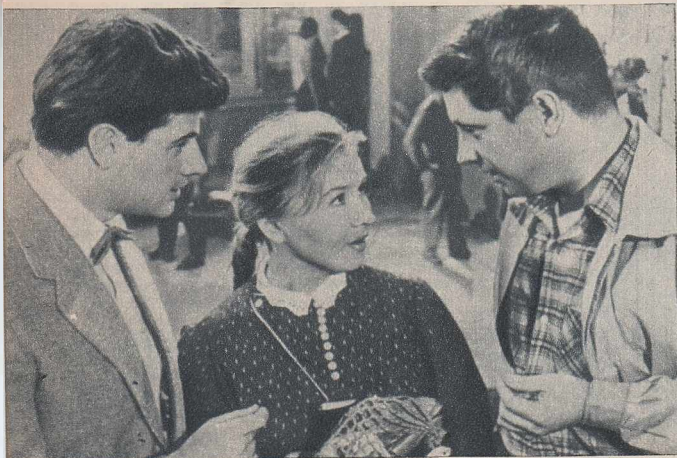
În curînd pe ecrane:

VENIȚI MÎINE

O PRODUȚIE A STUDIOURILOR SOVIETICE

Scenariul și regia: Evgheni Tașkov

Imaginea: Radomir Vasilevski — Muzica: Andrei Eșpai

În rolurile principale: E. Savinova, A. Papanov, B. Bl-bikov, A. Maksimova, I. Gorobeț, N. Jivotova.

Din îndepărtata țara siberiană, Frosea sosește la Moscova. Vrea să ajungă neapărat cîntăreață: a-casă la ea, toți îi spuneau că are voce plăcută și era totdeauna solicitată la spectacolele de amatori. Dar Frosea, fata pădurarului siberian, este naivă, stîngace, puțin sălbatică, și drumul ei spre artă nu va fi tocmai ușor. Filmul lui Evgheni Tașkov, presărat cu momente de haz dar și de amărăciune, demonstrează însă că tenacitatea, modestia, pasiunea pentru muzică sint aliați siguri și hotărîtori ai reușitei în artă.

AAȚI AVUT O PANĂ DE CAUCIUC?

APELAȚI
LA CENTRUL SPECIAL
AL FABRICIL DE PRO-
DUSE CHIMICE
ȘI PLASTICE „VICTORIA”
din strada Cezar Bolliac
nr. 10, tel. 22.23.90

UNDE SE EXECUTĂ IREPROȘABIL
VULCANIZĂRI
DE ANVELOPE ȘI CAMERE

SE MAI POT REPARA AICI
ÎNCĂLȚĂMINTE
ȘI MINGI DE CAUCIUC

CÎND VOI FI BIOCHIMISTĂ...

Biografia unui tînăr de 21 ani este — firesc — un act succint. Ce și cite s-ar fi putut întîmpla în puținii ani ai copilăriei și adolescenței?

Atunci însă cînd anii aceștia sint tocmai acei ai unor profunde răscoliri în viața colectivității din care faci parte, biografiile, fie și ale unor tineri de 21 de ani, se îmbogățesc considerabil.

Este cazul celor din generația mea, a căror trezire la viață se confundă cu epoca marilor prefaceri deschise de Eliberare.

Dacă aș pune față în față ceea ce sint — datorită lui 23 August '44 — cu ce aș fi fost fără această mare zi, socot că datele biografiei mele — și ale generației întregi — ar apărea mai limpezi, mai încărcate de semnificații. Presupun că la nașterea mea — era în anii nefecicicii ai războiului — părinții mei, amîndoi muncitori, se vor fi întrebant, chinuți de îndoieli: ce va ajunge copila lor? Spre ce rosturi să-i îndrume pașii pentru a gusta cît mai puțin din amarul vieții de om sărac? Nu visau atunci bieții mei părinți că la 9 ani îmi va fi pusa o cravată roșie, cu o semnificație pe cît de simplă pe atît de înălțătoare: asupra copiilor veghează Partidul.

Am terminat școala medie. Am intrat apoi la universitate. Sint pe cale să termin studiile Facultății de biologie. Am fost pionieră, apoi am devenit utemistă. Am fost în tabere de copii la Năvodari, la Cimpulung, la Sighișoara. Apoi în excursii de studii de-a lungul și de-a latul țării și peste frontierele ei, în R.P. Polonă. Voi fi cercetătoare în domeniul biologiei, în specialitatea biochimie, și nădăjduiesc să răsplătesc din plin pe cei care mi-au croit, pentru a ajunge aici, o cale atît de luminoasă: poporul meu și partidul călăuzitor.

E simplă biografia mea, nu?

Dar fără 23 August, cum ar fi fost oare?

Dolna BĂLCESCU
studentă anul IV
Facultatea de biologie

ȘI LA NOI, LA BOLINTIN

Am citit în „Flacăra” nr. 30/1963 un interesant reportaj intitulat „Părinți și copii”, despre viața nouă a colectivităților din Mărtinești, raionul R. Sărat. Și noi, cei din Bolintinul de Vale, raionul Titu, ne putem mîndri cu transformările înfăptuite în cei 19 ani ce au trecut de la eliberarea țării. Sătenii jecmăniți odinioară de moșieri sint astăzi mîndri și liberi colectivști. Gospodăria agricolă colectivă „N. Bălcescu”, care numără 1.630 de familii, posedă o suprafață de 1.160 ha și un sector zootehnic numărînd 145 bovine, 190 porcine și peste 3.000 păsări.

Semnele noului se vād pretutindeni la Bolintinul de Vale, și în casele colectivștilor (750 aragazuri, 208 aparate de radio, 65 televizoare etc.), și în noile sale instituții: școală medie mixtă, cinematograful cu ecran lat, brutărie, cooperativă cu mai multe magazine moderne, care în anul 1962 au desțacut mărfuri de peste 14 milioane lei, cîmin cul-

ÎI CUNOAȘTEȚI PE ȘAHIȘTI

Pe terasa „Neptun” de pe plaja din Eforie-Nord, în prezența a numeroși spectatori în... slupuri, se dispută o interesantă partidă de șah. Cine sint partenerii Maestrului internațional de șah și campionul țării Florin Gheorghiu și Ciup Rădulescu de la Teatrul satiric muzical „C. Tănase din București, campion la cuplete.

Și cum Florin Gheorghiu probabil... vrăjit de mare scapă din mînă o piesă importantă, Ciup Rădulescu cîștigă. Se pare că performanța sa nu va fi omologată...

C. MOCAN
organizator cultura
Techirghic

CITITORII CĂTRE CITITOR

Următorii cititori doresc să corespundeze: Ioachim Lazăr, lăcătuș, com. Gurăbarza, rn. Brad, bloc 1 et. II, cam. 6; ilustrate istorie, muzică; Marcel Birgăoanu și Virginia Moisă, elev, Pașcani, str. Dragoș Vodă nr. 29; ilustrate foto actori; Lucian Florea elev, Bacău, str. Carpaț nr. 84; ilustrate, teatru literatură, film; Relu Țica lă, lăcătuș, Vișeu de Sus str. Crișana nr. 28, reg. Maramures; ilustrate; Teodor Vizitiu, George Vlădoiu Gicu Zgripcea, manevranți și ing. Dorel Păuna, Hune doara, bloc U2, sc.D, et II, ap. 59; ilustrate, literatură, muzică, filatelie, sport; Mircea Ion Dumitrache, elev Reșița, str. I.C. Frimu nr. 1 ilustrate, filatelie, foto actori; Bujor Milea, tehnician constructor, Brăila, str. Tolbuhin nr. 61; ilustrate, diverse; Petru Vintilă, scriitor București, str. Crăitelor nr. 5 rn. Lenin; ilustrate; Febroni Costache, bibliotecară, com. Ponor, rn. Aiud; ilustrate artă plastică.

Ionel PROTOPOESCU
activist cultura

AIM MESAJE PE ALTE PLANETE?

„a intrat în legături radio inteligente de pe alte stele?”

Corneliu BĂLOIU
Iul Puchenii, reg. Ploiești
Dumitru PALADA
com. Purani, ra. Videle

spunde profesorul unitar **CĂLIN POPOVICI**, Secției astrofizică și fizică la Observatorul Național de Fizică și Astronomie al Academiei R.P.

sistemul solar nu poate exista decât așa ceva, întrucât în jurul unei planete pe care ar exista viață, planeta respectivă nu poate adăposti organisme inferioare, fiind vitregia climei de suprafața sa: frig, completă a oxigenului și cea aproape completă a hidrogenului. Totuși în sistemul nostru stelar, Galaxia, în jurul stelelor, se găsesc circa 150 de planete, unele din care se presupune că sunt locuibile. Din cele 53 de planete care se presupune că sunt locuibile, 3 sunt stele oarecum locuibile: Soarele, care este în jurul nostru, și două planete locuibile în jurul Soarelui, care sunt Venus și Marte. Puteți să vă imaginați că în jurul Soarelui există și alte planete locuibile? Puteți să vă imaginați că în jurul Soarelui există și alte planete locuibile? Puteți să vă imaginați că în jurul Soarelui există și alte planete locuibile?

100 milioane km și detectează corpuri ce emițeau unde radio de lungime de undă de circa 100 milioane de ani-lumină. Dacă există viață în jurul altor stele, este suficientă ca să detectăm emisiunile radio ale unor ființe inteligente aflate pe planetele din jurul altor stele mai apropiate. În jurul Soarelui, după numeroase studii, nu s-a găsit nici o viață. În astronomia modernă au întocmit un proiect denumit OZMA spre scop de a detecta emisiunile radio ale unor ființe inteligente aflate pe planetele din jurul altor stele mai apropiate. În jurul Soarelui, după numeroase studii, nu s-a găsit nici o viață. În astronomia modernă au întocmit un proiect denumit OZMA spre scop de a detecta emisiunile radio ale unor ființe inteligente aflate pe planetele din jurul altor stele mai apropiate.

PLASTICA LA CRAIOVA

În orașul nostru s-a deschis o expoziție de artă plastică la care au fost prezentate 40 de lucrări (sculptură, pictură, grafică). Au expus tineri artiști craioveni, printre care: Iacobi Peter, Paraschiva Mitrică, E. Gregorian, Gh. Vasilescu.

Printre altele au fost expuse și sculpturi în lemn de nuc.

Gh. STOICA
Craiova

Iacobi Peter: Portret de fată (tuș).

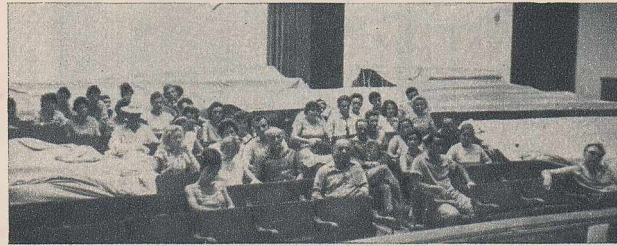
În întâmpinarea celei de-a XIX-a aniversări a eliberării țării noastre, Colegiul Fabricii de aces de tricotat Bugurești a obținut succese importante în trecerea socialistă. Planul

global valoric pe luna iulie a fost depășit cu 2,07%, iar prețul de cost a fost redus cu 7,02% față de sarcina de 6,37%. Muncitorii și tehnicienii luptă în continuare pentru a ridica pro-

ductivitatea muncii pe fabrică cu 5% și a depăși cu 50% beneficiile planificate, așa cum și-au luat angajamentul în cinstea zilei de 23 August. Printre fruntașii întrecerii socialiste se numără reglorii Florea Ilie și Toma Sachelarie, controloarea Ioana Stoica, muncitoarele Florica Minescu, Maria Mureșanu, Elisabeta Vasiliu ș.a., care-și depășesc norma zilnică cu procente importante.

Grigore GHEORGHE
muncitor

LA INSTRUCȚAJ

O sală de spectacol în care doar o mică parte din locuri sînt ocupate...

Fotografia a fost făcută în sala Teatrului de stat din Constanța. Pe scenă se repetă „Fintina turmelor”, dar spectatorii nu sînt spectatori, ei profesori, învățători și activiști culturali din raioanele dobrogene, care activează ca instructori voluntari ai echipelor artistice de amatori din orașe și sate. Din inițiativa Casei creației populare regio-

nale și a Școlii populare de artă din Constanța, ei au participat la un instructaj în cadrul căruia și-au îmbogățit cunoștințele și metodele de muncă artistico-regizorală. Instructajul a durat 4 săptămîni. Fotografia reprezintă un grup de cursanți la clasa de regie, asistînd la o lecție practică sub conducerea regizorului Constantin Dinischiotu de la Teatrul de stat din Constanța.

S. IVAN
Constanța

COURBET

„Aș dori să cunosc unele date privitoare la viața și creația pictorului francez Gustave Courbet”.

Ion MIHĂILESCU
Ploiești, str. Moșilor nr. 13
Răspunde criticul de artă **PETRU COMARNESCU**.

Gustave Courbet (1819-1877), șeful școlii realiste din Franța, a fost unul dintre cei mai combativi artiști-cetățeni, o minte frământată de înalte năzuințe și un temperament vulcanic. Convinș că arta trebuie să meargă pe un făgăș umanist popular, inspirîndu-se din viața celor mulți, din tot ceea ce ne înfățișează natura, și că nu există subiecte urite sau banale dacă aparțin realității, Courbet a combătut romantismul și mai ales tematica mitologică și mistică, alegoriile departate de realitate; adevărul și adevărul materialismului, el ridica de picturile cu ingeri și zeițăi. Concepția sa a fost fecundată de idealurile revoluției de la 1848, de năzuințele ei umanitare și populare. Courbet și-a făcut un standard din numele de realism dat de scriitorul Champfleury unor fenomene noi din arta și literatura vremii.

Autodidact, el s-a format ca artist studiînd la Luvru operele maestrilor vene-

țieni, flamanzi și spanioli, copiîndu-le lucrările și căuțînd să folosească marile lor cuceriri picturale pentru concepția și viziunea sa realistă. Temperament viguros, Courbet a izbutit, într-adevăr, să îmbine în sinteza artei sale unele dintre cele mai măiestrite procedee, conferindu-le o nouă forță expresivă în scenele cu țărani și priveliști din munții Jura. Oamenii din satul său natal, Ornans, sînt redați cu o adîncime de mare maestru, cînd îi înfățișează în viața cotidiană. Celebrele sale compoziții: „Spărgătorii de piatră” și „Înmormîntare la Ornans” (1849), „Domnișoarele satului” (1852), „Teșitoare” (1853), „Bună ziua, domnule Courbet” (1855) au o adîncă veridicitate, o neîntrecută forță expresivă, un aer de măreție. Ca și peisajele — și portretele (Baudelaire, Proudhon, Champfleury) sînt lucrate cu o pastă densă, succulentă, strălucitoare, au o soliditate sculpturală și sînt îmbăiate în lumini directe și umbre puternice sau capătă subtile reflexe. Deși au fost întîmpinate cu ostilitate și ironie de către spiritele conservatoare, lucrările lui Courbet și-au răspîndit curînd mesajul și o seamă de artiști, printre care și unii impresionisti, i-au preluat viziunea realistă și procedeele de mare colorist. Astfel, arta legată de viața celor mulți și de adevărul naturii se răspîndește din ce în ce mai mult, datorită lui Courbet și pictorilor de la Barbizon, mai ales lui Millet, alături de care vine să picteze însuși Courbet, ca și Grigorescu al nostru. Grigorescu i-a amintit cu drag lui Vlahuță de „drumeții aceia simpli, în bluză abstră de lucrător” împreună cu care pictase la Barbizon.

Nutrînd idei înaintate, socotîndu-se el însuși un proletar, Courbet a luptat pe baricadele Comunei din Paris și după căderea Comunei, în 1871, a fost exilat. Concepția și arta lui realistă au rămas mereu pilduitoare.

DE LA FOTOCORRESPONDENȚI

În secția de montaj a fabricii „Ruimentul”. (B. Dănescu, Brașov)

La culesul zmeurei, în împrejurimile Rorăului. (N. Vîlceanu, Suceava)

Spații verzi la Tulcea. (G. Maxim)

ÎN ORAȘUL PETROCHIMIEI

Împreună cu un grup de tineri muncitori din industria alimentară, pescari și constructori de vase din Tulcea, am vizitat recent o localitate nou apărută pe harta țării: Onești. Ne-au umplut inima de mîndrie impunătoare construcții ale Oneștiului, linia modernă și elegantă a arhitecturii sale, confortabilele locuințe ale muncitorilor din industria petrochimică.

În legătură cu această vizită, vă trimitem o fotografie înfățișînd unul din frumoasele colțuri ale Oneștiului.

M. GHERASIM
Tulcea

ÎN VACANȚĂ

Călătorind prin raionul Teleajen, am vizitat tabăra de pionieri și școlari din comuna Cheia, situată în-

tr-un peisaj fermecător. I-am găsit aici pe elevii Școlii de 8 ani nr. 4 din Ploiești, care beneficiau, ca atîtea sute de mii de copii din patria noastră, de condiții minunate de odihnă și recreare. Am fotografiat acest grup de pionieri ascultînd cu luare-amînte o emisiune radiofonică muzicală.

E. CRĂCIUN
București

CITITORII

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Școlii”
Macheta: Vlad Mușatescu

Primiți-mă în casă, pînă veți găsi dv. alta!

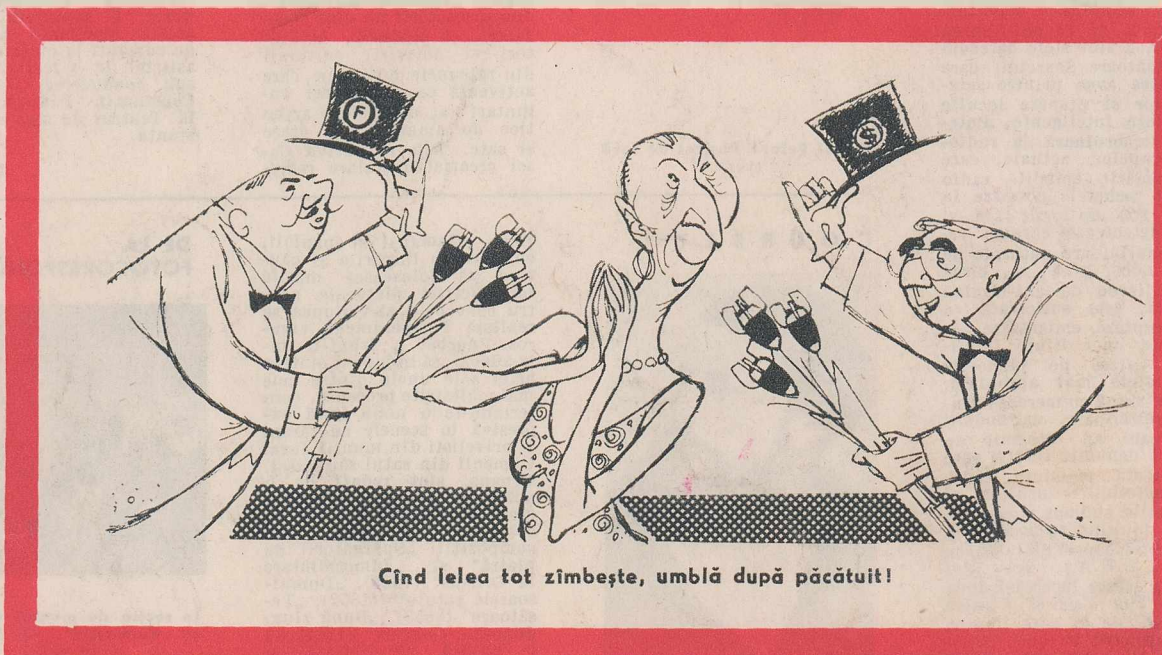

Fost-ai lele cînd ai fost!

PROVERBE

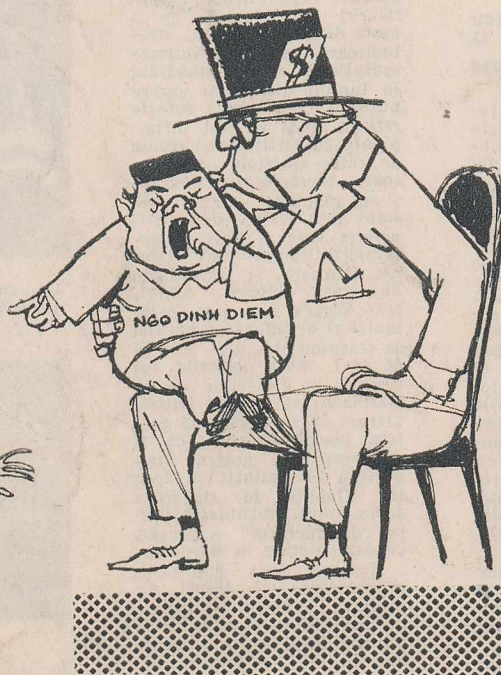
Întinde-te cit
ți-e plapuma!

Cînd lelea tot zimbește, umblă după păcătuit!

Și cu un rac —
tot sărac!

Cine n-are frumos pupă
și urcios.

Cine incalecă
măgarul îi su-
feră și năravul.